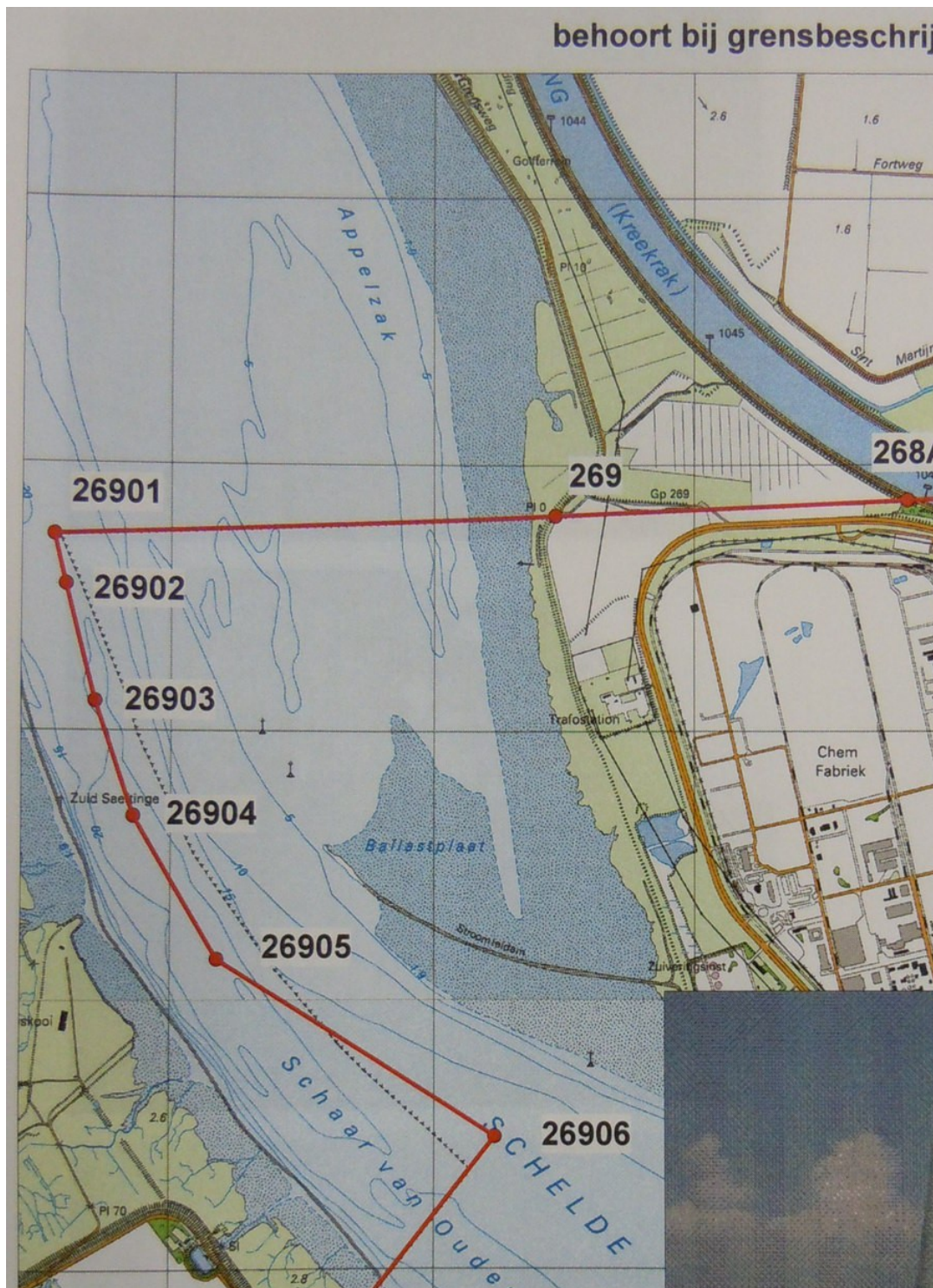

DERDE DEEL.**(117.130 m.)****GRENS VANAF DE THALWEG VAN DE SCHELDE
TOT AAN DE NOORDZEE.****Gemeente Hulst (GP 269A t/m 287), 21.730m.**

ARTIKEL 112.**(2850 m.)****Grens tussen de provincie Antwerpen (België) en de provincie Zeeland (Nld).**

Van het punt, waar de rechte lijn, omschreven in het vorige artikel, de thalweg van de Schelde bereikt, volgt de grens deze thalweg en volgt de loop van deze rivier stroomopwaarts tot aan de komst aan de visuele lijn, die gaat van een grenspaal, geplaatst bij het gehucht Cauter, nabij Kieldrecht tot aan de molen van Hoogerheide, gelegen in Noord Brabant en waarvan gesproken wordt in artikel 113 (3e deel).

De grenslijn, in dit deel van de Schelde, zal met de thalweg van de rivier veranderen en zal veranderlijk blijven zoals de thalweg van de rivier en zal worden aangeduid door een getrokken lijn in het midden van de twee rijen Belgische en Nederlandse bakens.

ARTIKEL 113.**(1000 m. tot GP268A)****Grens te beginnen bij de thalweg van de Schelde tot aan de zeedijk van de polder van Saaftingen.**

De grens tussen deze twee punten wordt bepaald door een gedeelte van de zichtbare lijn, beginnende bij de molen van Hoogerheide, gelegen in Noord Brabant, tot aan grenspaal No. 271, te plaatsen bij het gehucht Cauter, nabij Kieldrecht, omschreven in artikel 114 hierna.

Deze lijn snijdt de zeedijk van de polder van Saaftingen op 120 meter (ellen) en 69 centimeter (duim) van het verlengde van het midden van de sloot, die langs de voet aan de buitenzijde van de nieuwe zeedijk van de Nieuwe Arenbergpolder loopt.

Op de kruin van genoemde dijk van de polder van Saaftingen zal een grenspaal (No. 270) geplaatst worden, op het punt als hierboven omschreven.

•Op 23-4-1948 wordt gemeld dat de palen 269A t/m 272, evenals 279 en 280, met wapens, jaartallen en cijfers, egaal donkergroen zijn geschilderd.

De grens verlaat de thalweg van de Schelde vanaf de rode/groene boei en loopt door de schorren naar de Scheldedijk tot de plaats van GP 269A op de dijk.

GP 269A staat op de Scheldedijk van de linkeroever.

Grenspaal 269A, op de linkeroever van de Schelde t/m GP 270

Op 20-2-1907 is er een gedrukt P.V. waarin de geplaatste grenspalen tussen 269A en 270 worden beschreven, staande in de in 1904 ingedijkte Prosperpolder en Hedwigepolder. De gietijzeren palen dragen het jaartal 1905. Er zijn 3 gietijzeren palen geplaatst en 6 arduinen tussenstenen. Er wordt ook een opsomming gegeven van gebouwen, die binnen de 10-metergrens staan, aan de Mariastraat, de Petrusstraat en aan de Zorgdijk of Ludmillestraat.

Op 12-9-1984 gaat er een brief uit van Provinciale Waterstaat. Melding wordt gedaan van het Sigma-plan, om de Scheldedijken tussen de Nederlandse grens en de kerncentrale van Doel te versterken. De oude dijk zal worden afgegraven, waarna de nieuwe dijk zal worden verhoogd en verbreed. Voorstel is om de GP 269A tijdelijk te verwijderen.

De paal is in 1985 opgeslagen in de werkplaats van de gemeentewerken van Beveren(B).

Op 16-10-1984 wordt gemeld dat ook het traject tussen De Paal en de Belgische grens op Deltahoogte zal worden gebracht, wat medio 1986 gereed moet zijn.

Op 11-8-1988 is er van het Kadaster een voorstel tot herplaatsing van GP 269A. De grenslijn loopt vanaf de GP 271 bij Kieldrecht(B) in rechte lijn naar de molen van Hoogerheide, waarvan de coördinaten 81.28-382.00 zijn.

De coördinaten van GP 269A zijn 74525.90—373611.60.

Op 22-9-1988 vindt de officiële herplaatsing van GP 269A plaats.

In het Proces Verbaal wordt verwezen naar het oorspronkelijke PV van 21-11-1844 en het bijvoegsel van d.d. 20-2-1907. De standplaats is op de kruin van de nieuwe dijk.

In een artikel van M.P. 3de Bruin "aan het einde van het land" wordt de geschiedenis van GP 269A uit de doeken gedaan.

Er is een gedetailleerde grensbeschrijving van het verloop in de Schelde met een bijgevoegde kaart. Ook worden de coördinaten van de grenspalen 267 tot 269A gegeven.

Op 1-7-2000 is er een PV betreffende het grensverloop tussen 268 en 269 en de (her)plaatsingen van GP268, 268A en 269. Bovendien is de grenslijn in de Schelde vastgelegd.

Op 28-11-2007 is er een schrijven over werkzaamheden aan de nieuwe Prosperdijk t.b.v. De op handen zijnde ontpoldering van de Hedwigepolder. GP269A kan blijven staan, GS 269Aa zal worden verwijderd en opgeslagen, GP269B zal tijdelijk worden opgeslagen tot de dijkwerken zijn afgerond

Op 28-3-2008 geeft de Raad van State van de Vlaamse Regering haar goedkeuring aan het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan "intergetijdengebied Noordelijk gedeelte Prosperpolder", waarin ontpoldering en vergroting van de veiligheid centraal staan.

Het beoogde gebied bestaat uit het noordelijk deel van de Prosperpolder en een strook van de Hedwigepolder langs de Koningsdijk. In een toelichtingsnota worden een groot aantal zaken uitgewerkt. Er zijn 2 basisalternatieven, met elk weer 2 varianten. Dit betreft geheel of gedeeltelijk afgraven van de dijken en/of voorliggende schorren. Alles in combinatie met het Nederlandse gedeelte van de Hedwigepolder. Diverse kaarten bijgevoegd.

Op 80 meter afstand noordwest vanaf GP 269A zit in de dijk een RD-steen, dichtbij dijkpaal 61, de laatste Nederlandse dijk-hectometerpaal.

De grens loopt in een rechte lijn in zuidwestelijke richting tot GP 271 in Nieuw Namen (de Kauter), 500 meter verderop zichtbaar aan perceelgrenzen. Na 900 meter bereiken we de grensovergang in de Lydiastraat. Op dit grasbaantje mag je in Nederland niet harder rijden dan 60 km/h, maar in België mag dat kennelijk met alle genoegen! . Beide lijkt overdreven.

GS 269Aa staat bij de kruising met de Hedwigestraat, waar de grens goed zichtbaar is in het wegdek. In de kop van deze grenssteen zit een koperen RD-bout.

Hier staat de eerste van een 4-tal betonnen palen. Deze palen staan wel op de grens, hier aan de Hedwigestraat, maar waartoe ze dienden was eerst niet duidelijk. Er staan nog een 2^e en 3^e exemplaar bij GS 269Ba en de 4^e staat aan het begin van de Grensstraat in Clinge. Tussen GP 41 en 42 ten zuiden van Eijsden, ten westen van Moelingen(B) staat nog een dergelijke paal, waar een “wit bord met rode rand” aan is bevestigd: verboden voor alle verkeer. Er moeten vroeger dus legio borden hebben gestaan op onbewaakte grensovergangen.

Vanaf hier loopt de grens dwars door een tarweveld naar een perceelscheiding op ca. 100 meter afstand. Hier is een scheiding van maïs en tarwe en even verder van vlas en grasland, waar het vlas ligt te “rotten”. Vervolgens bereiken we de Erikstraat, waar een merkwaardig restant van een betonpaal staat, waarschijnlijk van een straatnaam/gemeentebord.

Ook hier komen we de zelfde verkeersborden tegen. De grens loopt langs een perceelscheiding van tarwe en vlas en bereikt de hoog op de dijk gelegen plaats van **GP 269B**.

ARTIKEL 113.**(1000 m. tot GP269A)****(1910 m. tot GP269B)*****Grens te beginnen bij de thalweg van de Schelde tot aan de zeedijk van de polder van Saafingen.***

De grens tussen deze twee punten wordt bepaald door een gedeelte van de zichtbare lijn, beginnende bij de molen van Hoogerheide, gelegen in Noord Brabant, tot aan grensmaal No. 271, te plaatsen bij het gehucht Cauter, nabij Kieldrecht, omschreven in artikel 114 hierna. Deze lijn snijdt de zeedijk van de polder van Saafingen op 120 meter (ellen) en 69 centimeter (duim) van het verlengde van het midden van de sloot, die langs de voet aan de buitenzijde van de nieuwe zeedijk van de Nieuwe Arenbergpolder loopt.

*Op de kruin van genoemde dijk van de polder van Saafingen zal een **grensmaal (No. 270)** geplaatst worden, op het punt als hierboven omschreven.*

GP 269B staat bovenop de dijk van de Prosperpolder, waar vandaan de grens in rechte lijn verder loopt, vlak langs de noordelijke gevel van een Belgische boerderij. De paal draagt eveneens het jaartal "1905".

De grens bereikt ca. 240 meter verder de Mariastraat.

GS 269Ba moet in 1905 aan de zuidwestelijke zijde van de Mariastraat zijn geplaatst, aan de ingang van de hofstede van Alphons van den Berghe. Er is een detailtekening.

In een overzicht van 1952 wordt deze steen nog wel vermeld.

De oudere bewoner van de boerderij wist te vertellen dat de steen bij het ophogen van de Mariastraat onder het wegdek is gekomen. De steen zou er dus wel zijn, maar is niet meer te zien.

Op 28-11-2007 is er een schrijven, waarin vermeld wordt dat deze grenssteen is verwijderd voor de dijkverhoging van de Prosperpolder, in het kader van de ontpoldering van de Hedwigepolder. Deze zou zijn opgeslagen bij het wegensteunpunt "Drie Schouwen" van de Provincie Zeeland.

Vervolgens loopt de grens dwars over het erf van deze boerderij, precies tussen de rode container en de schuur door, langs het hekwerkje.

GS 269Bb staat bij de kruising met de Langestraat(N) en de Hertog Prosperstraat(B), in gezelschap van de 2^e betonnen staak.

In 1905 stond de steen recht tegenover de Nederlandse hofstede van J.Wauters. Er is een detailtekening. De grens loopt verder dwars door de oprit van een boerderij, waar de geraniums ongeveer op de grens moeten staan.

GS 269Bc staat bij de kruising met de Petrusstraat, waar de grens goed zichtbaar is in het wegdek. Tot slot loopt de grens dwars door de akkers, vlak langs de noordwestelijke gevel van een Belgische boerderij, naar de plaats van **GP 269C**.

Overzicht van de nieuwe internationale zeeverende dijk.

Gemeente Hulst (GP 269A t/m 287), 29.550m.

(2210 m. tot GP269C)

ARTIKEL 113.

Grens te beginnen bij de thalweg van de Schelde tot aan de zeedijk van de polder van Saaftingen.

De grens tussen deze twee punten wordt bepaald door een gedeelte van de zichtbare lijn, beginnende bij de molen van Hoogerheide, gelegen in Noord Brabant, tot aan grenspaal No. 271, te plaatsen bij het gehucht Caüter, nabij Kieldrecht, omschreven in artikel 114 hierna.

Deze lijn snijdt de zeedijk van de polder van Saaftingen op 120 meter (ellen) en 69 centimeter (duim) van het verlengde van het midden van de sloot, die langs de voet aan de buitenzijde van de nieuwe zeedijk van de Nieuwe Arenbergpolder loopt.

*Op de kruin van genoemde dijk van de polder van Saaftingen zal een **grenspaal (No. 270)** geplaatst worden, op het punt als hierboven omschreven.*

GP 269C staat bij de kruising met de Zorgdijk bij Muggenhoek. De paal draagt als laatste in deze reeks het jaartal "1905".

De grens loopt vlak langs de noordwestelijke gevel van een schuur van de Ludmillahoeve, in rechte lijn door de Prosperpolder tot een eenzame schuur, midden in deze polder. Even verder staat GS 269Ca.

GS 269Ca staat westelijk van deze schuur, midden in de polder.
De grens loopt naar de noordwestelijke hoek van een beukenhaag rond de Augustushoeve, waar GS 269Cb in verborgen staat.

GS 269Cb staat hier bij de kruising met de Engelbertusstraat. Hier is de grenslijn weer goed in het wegdek waarneembaar.
Tot slot bereiken we de plaats van **GP 270**, goed bewaakt door twee paarden.

ARTIKEL 114.**(1800 m.)*****Grens tussen de gemeenten Kieldrecht (België) en Clinge (Nederland).***

*De grens, tussen deze gemeenten, voor zover het het ondergelopen land van Saaftingen betreft, wordt vastgesteld door de zichtbare lijn, die reeds werd omschreven, te beginnen vanaf de eerste grenspaal (No. 270) gevolgd door een ander deel van genoemde zichtbare lijn, gaat in een rechte lijn door de polder van Saaftingen, gaat **langs de oost hoek van het huis van Pierre Corneille Vermorken (781 E van Clinge)**, tot het contactpunt van de drie gemeenten Clinge (Nederland), Kieldrecht en Vracene (België).*

*Dit punt, waar een **grenspaal (No. 271)** geplaatst zal worden, bevindt zich ongeveer in het centrum van het gehucht, genaamd Cauter, op **zeven meter (ellen) en zes decimeter (palmen)** van de oostelijke hoek van het huis van de **Weduwe Vernimmen Henri**, en op **zestien meter (ellen) en een decimeter (palm)** van de oostelijke hoek van het huis genaamd **Mosselbank**, toebehorende aan **Jean L. Brees**. Deze twee huizen, gelegen te Clinge, zijn op de kadastrale kaart van deze gemeente omschreven onder de nummers 767 en 766 E. Genoemde grenspaal staat **eveneens op 16 meter (ellen) van de westelijke hoek van het huis van Jansens François (65 D van Kieldrecht) en op acht en twintig meter (ellen) van de oostelijke hoek van het huis van Van der Heyden, Pierre (263 A van Vracene).***

GP 270 staat op de kruin van de dijk van de Saaftingepolder en heeft als eerste weer het jaartal "1843".

De grens loopt vlak achter de hoeve “Nieuw Arenberg” langs. De grens bereikt Nieuw-Namen(N) / Kieldrecht(B) aan het begin van de Grensstraat, waar de 4^e betonnen staak staat opgesteld.

De grens volgt de grensstraat, tot de plaats waar GP 271 staat.

ARTIKEL 115.**(3400 m.)*****Grens tussen de gemeenten Vracene (België) en Clinge (Nederland).***

Van de laatste grenspaal (No. 271) maakt de grens een stompe hoek en gaat in een rechte lijn naar het zuidwesten, terwijl ze ondertussen om het huis van Van Kruyssen, Pierre (258 bis A van Vracene) gaat, naar het begin van de sloot, genaamd Bermsloot, die in noordwestelijke richting langs de dijk, genaamd Koningsdijk loopt. Op dit gedeelte van de grenslijn zullen twee hulpstenen geplaatst worden; de ene aan de kant van de weg genaamd Achterste Cauterstraat, tegen het perceel van de Bock Joseph (700 E van Clinge en 252 A van Vracene) en de andere aan het noordoostelijke uiteinde van de genoemde Bermsloot, tegen het perceel 623 E van Clinge. Door deze grensscheiding worden de gedeelten van de percelen 703, 700, 694, 695, 636 en 623 E van Clinge, die zich ten zuiden van de hiervoor omschreven lijn bevinden, afgestaan aan België; Vanaf de laatste hulpsteen volgt de grens in een rechte lijn en in zuidwestelijke richting de genoemde Bermsloot, tot het noordwestelijk deel van de Koningsdijk, terwijl deze dijk in zijn geheel op Belgisch gebied blijft; gaat met een rechte hoek door de wegen genaamd Molenstraat en Heerenstraat en komt op het punt (tegenover een stuk grond 217 E (van Clinge), waar hij aan de grens tussen de Belgische gemeenten Vracene en De Klinge komt.

Er zal een grenspaal (No. 272) geplaatst worden. Dit punt is het contactpunt van de drie gemeenten Clinge (Nederland), Vracene en De Klinge (België). Een hulpsteen zal worden geplaatst op het snijpunt van de Molenstraat, tegenover de zuidwest hoek van een stuk grond 578 E van Clinge (Nederland) en een andere (hulpsteen) op het snijpunt van de Heerenstraat tegenover de zelfde hoek van het stuk grond 439 E van Clinge (NL).

GP 271 staat in Nieuw Namen, waar de Veerstraat over gaat in de Hulsterloostraat. Hier maakt de grens een flauwe knik en loopt in vrijwel rechte lijn verder tot GP 281, langs enkele perceelgrenzen. Het eerste stuk is te zien aan het wegdek, het eind van een muur en een haag.

Ongeveer 100 meter verder loopt de grens om het voormalige huis van Pierre Van Kruyssen, dat er nog steeds staat. De voordeur staat in België en daarom is het huis Belgisch. Na nog 120 meter loopt de grens, tussen een lelijke golfplaten schutting en een moestuintje door, tot de plaats van GS 271a.

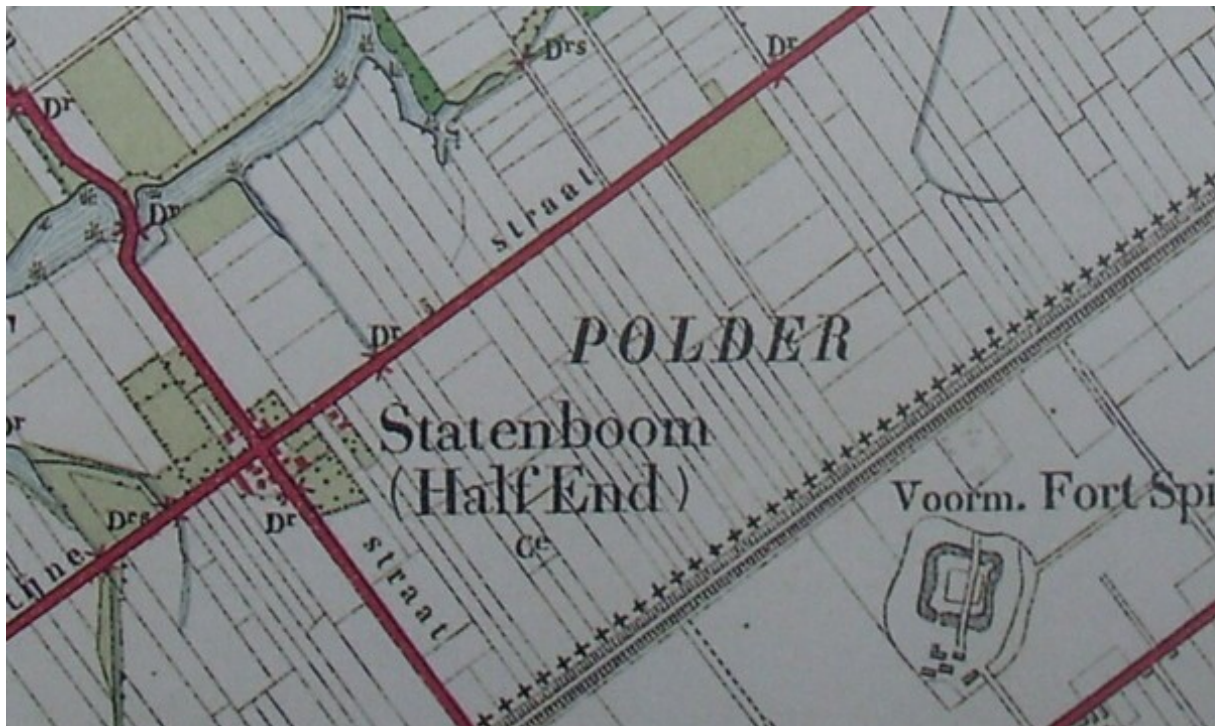
GS 271a staat op de kruising met de Grensstraat in Nieuw Namen. Ook hier is de grens in het wegdek te zien.

Op 14-10-1976 is deze grenssteen rechtgezet.

De grens bereikt het verlengde van de Koningsdijk en volgt de noordelijke wegberm tot, waar aan het eind van een raster GS 271b te vinden is.

GS 271b staat aan het begin van de Koningsdijk, waarvan de noordelijke bermsloot de grens aangeeft tot we de plaats van GS 271c bereiken.

Deze grenssteen is op 28-1-1932 rechtgezet.

GS 271c staat aan de Koningsdijk, bij de kruising met de voormalige Molenstraat, de huidige Kieldrechtse Molenstraat(N) / Hoekstraat(B). De grens loopt in rechte lijn steeds verder langs de bermsloot van de Koningsdijk en bereikt de plaats van GS 271d.

GS 271d staat aan de Koningsdijk, bij de kruising met de voormalige Heerenstraat, de huidige Statenboomweg(N) / Polderstraat(B), waarna de grens de bermsloot blijft volgen, tot aan de plaats van **GP 272**, even voorbij de Heerenstraat bij Statenboom of Half Eind.

•Op 23-4-1948 wordt gemeld dat deze grenssteen 271d aan de Heerenstraat overhelt met een hoek van 45 graden. Moet rechtgezet worden.

Artikel uit BN/DeStem van 04-06-2003

Oude grenspaal (271b) duikt op in Nieuw-Namen

Door Sheila van Doorselaer

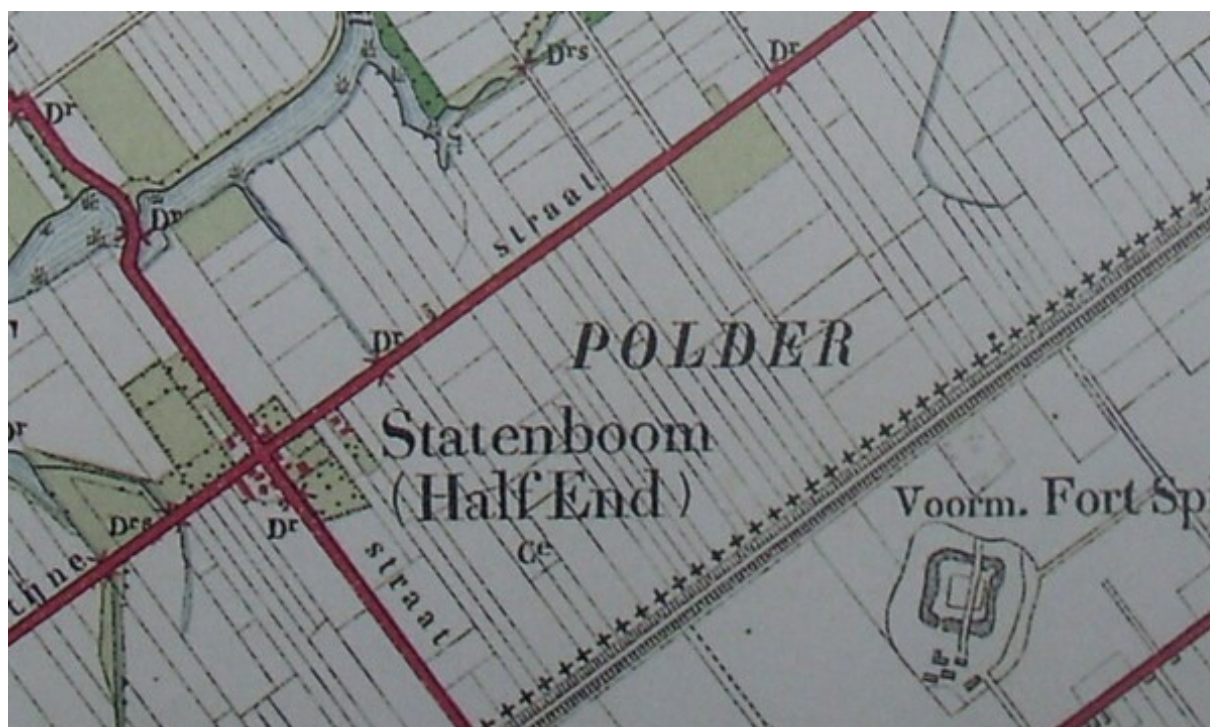
Woensdag 04 juni 2003 - NIEUW-NAMEN - Aan de Lage Wegel, een historisch, maar gedeeltelijk omgeploegd akkerpaadje in Nieuw-Namen, is een stokoude grenspaal aan het licht gekomen.

Het is geen gietijzeren grenspaal in de karakteristieke klokvorm met wapens van Nederland en België, maar een stenen paal van arduin. De paal steekt nog geen centimeter boven het Kauterse 'rost zand' uit en markeert het begin van de Lage Wegel, een paadje dat de Koningsdijk vroeger verbond met de Hulsterloostraat. Landeigenaren gaven elkaar via het paadje een uitweg, over hun eigen land.

ARTIKEL 116.**(980 m.)*****Grens tussen de gemeenten De Klinge (België) en Clinge (Nederland).***

*§ 1. De grens blijft in de zelfde richting de **Bermsloot** volgen ten noordwesten van de Koningsdijk, tot aan zijn uiteinde, en komt dan aan de dijk van de **Clinge polder**, waar een **grenspaal (No. 273)** zal worden geplaatst, op de zuidelijke hoek van perceel 267 E van Clinge (Nederland).*

GP 272 staat aan de Koningsdijk, 150 meter vanaf de Heerestraat bij Statenboom, naar het zuidwesten.

Nogmaals volgen we de Koningsdijk en bereiken de plaats van **GP 273**, aan de rand van de hoge zandgronden.

§ 2. Na over deze dijk gegaan te zijn, gaat de grens in een rechte lijn en in de zelfde richting verder, gaat ten noord westen langs de glacis van het **oude en verwoeste fort Bedmar**; gaat door verschillende stukken grond en komt **aan de weg genaamd Capelledreef**, waar een **grenspaal (No. 274)** zal worden geplaatst bij de zuidelijke hoek van een bos 1425 A van Clinge (Nederland).
(980 m.)

GP 273 staat ongeveer een kilometer verder, aan het einde van de Koningsdijk, op de kruising met het Kriekeputdreefje, ten noorden van de restanten van Fort Bedmar. Tevens staat de paal op de grens van de kleipolders en de hoge zandgronden. Deze paal is flink beschoten!

- Op 23-4-1948 wordt gemeld dat GP 273 t/m 278, egaal donkergroen zijn geschilderd.
- De wapens zijn rood, de leeuwen en kronen geel en de jaartallen en de cijfers wit.
- Bij de schouwing in 1995 wordt gemeld dat op beide grenspalen de letters niet zwart zijn geschilderd.

Dan gaat de grens dwars over de psychiatrische inrichting “De Sterre” en bereikt de plaats van GP 274.

§ 3. Na deze grenspaal vervolgt de grens in de zelfde zuidwestelijke richting, en in een rechte lijn, over de weg genaamd Capelledreef, terwijl ze verschillende stukken grond en bos splitst, tot aan de boerderij van Verstraten, Constantin (429 van De Klinge België en 1316 bis A van Clinge Nederland). Ze gaat om dit laatste perceel, dat onder de soevereiniteit van België blijft, en gaat vervolgens in westelijke richting tussen de eigendommen van genoemde Verstraten en van de weduwe Smet P, en van Smet Louis, op zodanige wijze, dat het perceel 430 van De Klinge België onder de soevereiniteit van Nederland komt, en de percelen 1321, 1322 en 1323 van Clinge Nederland onder de soevereiniteit van België komen; ze komt ten slotte aan het begin van het dorp Clinge, aan de weg, genaamd 's-Gravenstraat, waarvan ze in zuidelijke richting **het midden volgt** tot tegenover de scheiding tussen de percelen 808 en 809 A van Clinge (Nederland). Op dit punt zal aan de kant van de weg een **grenspaal (No. 275)** worden geplaatst.

Vijf hulpstenen zullen aangeven: De eerste het snijpunt van de rechte grenslijn met een ontginningsweg, aan het zuidelijke einde van de scheiding van de percelen 1243 en 1264 A van Clinge (Nederland) en de vier andere op de hoeken die de grens tot de 's-Gravenstraat vormt. (1110m.)

GP 274 staat aan de kruising met de Capelledreef, waar vandaan de grens een grote blubberbaan volgt. In een bocht, waar de grens deze dreef verlaat, vinden we **GS 274a**.

GS 274a staat in de bocht waar de Teerlingstraat begint, ten zuiden van “De Sterre”, waarna de grens dwars door de velden naar Clinge loopt. Aan de rand van Clinge loopt de grens tussen een haag en een groentetuin door tot we de plaats van **GS 274b** bereiken.

GS 274b is in 1972 vervangen door een kadastersteen met de letter “M”, onder de heg op de 1e hoek in de grens aan de Polenstraat, de voormalige Voddenstraat.

Dan volgt de grens de zuidzijde van de Polenstraat tot de plaats waar GS 274c staat.

GS 274c staat op de 2e hoek in de grens aan de Polenstraat.

GS 274d staat op de 3e hoek in de grens, aan de Grensstraat, de v.m. Kantoorstraat.

GS 274e zou in een zeer stompe hoek in de grenslijn moeten zitten, in 1972 op 10 cm afstand van de betonnen schutting geplaatst, maar was niet meer te vinden.

Dit zou het zelfde type steen zijn als bij GS 274b.

*Op 18-6-1965 wordt een verzoek ingediend bij de CvK van Zeeland, om de grenssteen te laten zakken tot gelijk met de verharding van de Grensstraat, voorheen een zandweg.
Op 27-8-1965 wordt hetzelfde verzoek gericht aan de Gouverneur van Oost-Vlaanderen.*

GS 274f staat net onder het maaiveld, op de 5e hoek in de grens. Deze steen zit op een afstand van ca. 2.5 meter, in het verlengde van de noordgevel van het hoekhuis, ca. 1.5 meter van de stoep af, op de hoek van de Klingegrensstraat(B), de zuidzijde / Grensstraat(N), de noordzijde en de 's-Gravenstraat.

Grenspunt 274g is het werkelijke hoekpunt in de grenslijn en wordt gevormd door een kadasterbuis in de 's-Gravenstraat.

Grenspunt 274h op een heel flauwe knik in de grenslijn door de 's-Gravenstraat, zou eveneens in 1972 aangegeven zijn door een kadasterbuis, maar was niet meer te vinden. Even verder zien we hier **GP 275** staan.

§ 4. Van de laatste grenspaal gaat de grens naar het westen, daarna naar het zuiden, om eerst om de percelen 809 en 810 A van Clinge (Nederland) te gaan, toebehorend aan Hollander, Gillis. Deze percelen komen onder de soevereiniteit van België.

Ten slotte gaat de grens om het huis van Pauwels, Gillis, dat zich bevindt op het perceel 812, dat geheel onder de soevereiniteit van Nederland blijft. Vanaf dit huis herneemt de grens de zuidwestelijke richting en volgt een rechte lijn, die steeds in het verlengde ligt van de sloot (Bermsloot) van de Koningsdijk, tot aan het perceel 829 A van Clinge (Nederland), toebehorende aan Verveugt, Jean, waar een schuur op staat, waar de grens omheen gaat, dat evenals het huis aan het koninkrijk België gelaten wordt.

Daarna herneemt de grens het verlengde van de hiervoor genoemde rechte lijn, maakt een kleine afwijking naar het westen om het perceel 834 A van Clinge Nederland te gaan, toebehorende aan Van Eetveld, J. B., dat geheel aan België blijft, en komt tenslotte aan een weg, genaamd Hulsterschestraat, waar aan de zuidzijde een grenspaal (No. 276) zal worden geplaatst, op de oostelijke hoek van de boomgaard 835 A van Clinge (Nederland). Twee hulpstenen zullen de hoeken, die gevormd worden op de punten, waar de grens de percelen 809, 810 en 812, hierboven genoemd, omgeeft. (410m.)

GP 275 staat aan de 's Gravenstraat(N) / Stroperstraat(B), de weg tussen Clinge(N) en Klinge(B). De grens is hier ook te zien in het wegdek en volgt in dezelfde lijn de betonnen schutting tot GS 275a.

GS 275a staat 60 meter naar het westen, aan het eind van de schutting.

GS 275b staat 50 meter naar het zuiden, waar een deel van het huis over heen gebouwd is, een unieke situatie!

De grens gaat verder langs een raster achter een parkeerplaats en nieuwbouwhuizen langs, tot op enkele meters langs de hoek van een boerenschuur. Daar maakt de grens enkele haakse hoeken, waarmee afgeweken wordt van de lange rechte grenslijn tussen GS 275b en GP 276.

De eerste hoek zit op 4 meter vanaf de schuur en volgt de rand van een erfverharding en een raster. De 2^e hoek zit op een haakse hoek van dit raster, waarna vlakbij de uitgegroeide conifeer de lange grenslijn weer bereikt wordt. We kijken nog even terug in de richting van de boerenschuur.

Dan loopt de grens door een greppel, tot aan een huisje vlak voor GP 276, waar de grens omheen gaat. Op de 1^e hoek aan de oosthoek, zit een kadastersteen onder de heg naast de greppel. Op de muur van het huisje staat nog met gele vetkrijt aangegeven, waar de grens door het huis heen zou gaan in de richting van GP 276. De grens gaat echter om het huis heen naar een 2^e hoek aan de noordzijde, waar de kadasterbuis inmiddels is verdwenen bij het rooien van een boom. De 3^e op de westelijke hoek van de tuin, wordt nog wel aangegeven door een kadasterbuis, dichtbij het grenswegje waar we GP 276 zien staan. De kadasterbuis op de 4^e hoek aan de zuidzijde is ook verdwenen.

In Klinge(B) staat nog een prachtige gietijzeren wegwijzer met een verwijzing naar de grens.

•Grenspalen 275 t/m 280

Op 23-1-1974 is er de 1e vergadering over de grensvaststelling gehouden. Conclusies: De plaats van enkele grenspalen wijkt tot maximaal 7.40 meter af van de grenslijn, die in het verlengde ligt van de bermsloot langs de Koningsdijk.

Een plaatsbezoek wordt afgesproken ter controle van de grenspalen.

Op 14-3-1974 wordt de 2e vergadering gehouden. Detailbespreking afwijkingen.

GP 276 staat 6.02 meter naar het noordwesten

GS 276a staat 7.42 meter naar het noordwesten

GS 277b staat 1.44 meter naar het zuidoosten

GP 278 staat 0.48 meter naar het zuidoosten

De grenspalen staan alle op de aloude perceelgrenzen.

Aangenomen wordt dat alleen GP 277b sinds 1843 is verplaatst van de westzijde naar de oostzijde van de Stroperstraat. Besloten wordt om geen verplaatsingen te doen.

Op 30-12-1976 worden de grenspalen geschouwd. In juli 1976 is GP 279 door een vrachtwagen uitgereden en op 14-10-1976 vervangen door een betonnen kadasterpaal ("N/B" en "M"). GP 279 werd toen in de grenslijn verplaatst tot 7.11 meter vanaf de oorspronkelijke plaats, vanwege de verkeersveiligheid.

GS 275b was scheefgezakt en is terug rechtgezet. Een lijst met coördinaten is bijgevoegd.

§ 5. Vanaf de laatste grenspaal (No. 276) gaat de grens in zuidwestelijke richting verder in het verlengde van de hiervoor omschreven rechte lijn, tot aan het ontmoetingspunt met een ontginningsweg aan de westelijke zijde van perceel 860 A (Nederland), waar een **hulpsteen** zal worden geplaatst. Van deze hulpsteen gaat de grens naar het zuiden, volgt de as van genoemde ontginningsweg tot tegenover de weg, genaamd Berg- of Zandstraat, waar een **grenspaal (no. 277)** zal worden geplaatst. Het perceel bos, gemerkt 5 en gelegen in De Klinge (België) en toebehorende aan De Clercq-Wissocq, zal deel gaan uitmaken van het Koninkrijk der Nederlanden. De genoemde grenspaal zal aangeven het contactpunt van de drie gemeenten Clinge (Nederland), De Klinge (België) en Sint Gilles (België). (720m.)

GP 276 staat op de kruising met de Hoge Geeststraat(N) / Hulststraat(B), waar het zand(N) overgaat in de bestrating(B). De grens loopt dan verder door het waterwingebied langs een gracht. Vlak voor GS 276a loopt de grens langs het raster van een bedrijf, tot de kruising met het oude spoortraject van Terneuzen naar Mechelen. Een 30-tal meters verder is de plaats waar GS 276a staat.

GS 276a staat ca.30 meter voorbij de kruising met het oude spoorlijntje Hulst – Sint-Niklaas, ten noorden van het zandpad, tussen de sparren. Langs een paar groentetuintjes bereikt de grens slechts 50 meter verder GP 277.

ARTIKEL 117.***Grens tussen de gemeenten Sint-Gillis (België) en Clinge (Nederland).***

*Van de laatste grenspaal (No. 277) blijft de grens in zuidwestelijke richting gaan via het **midden van de hiervoor omschreven ontginningsweg**, tot aan het ontmoetingspunt met de weg, genaamd **Strooperstraat**, waarvan ze eveneens, in zuid oostelijke richting, **het midden volgt, over een afstand van ongeveer tachtig meter (ellen)** om het verlengde van de aangegeven rechte lijn, verschillende malen in de vorige artikelen genoemd, te hernemen en volgt ten slotte tot aan de scheiding van de bossen 995, 996 A van Clinge (Nederland) en 12 B van Sint-Gillis, waar een **grenspaal (No. 278)** zal worden geplaatst. Daar bevindt zich het contactpunt van de drie gemeenten Clinge (Nederland), Sint-Gillis en Kemzeke (België).*

Twee hulpstenen zullen worden geplaatst: de eerste op de zuidwest hoek van het perceel 946 A van Clinge (Nederland) bij de komst aan de weg genaamd Strooperstraat en de tweede op het contactpunt met de percelen 995 van Clinge (Nederland) en 12 B van Sint-Gillis (België), waar de grens haar richting naar het zuidwesten in een rechte lijn, herneemt. Door deze nieuwe grensafscheiding worden de percelen 1, 2, 6, 7 en 8 B van Sint-Gillis (België) toebehorend aan De Clercq Wissocq afgestaan aan het Koninkrijk Nederland, en de percelen 944 bis en 945 A van Clinge (Nederland), eveneens toebehorend aan De Clercq Wissocq, worden afgestaan aan het Koninkrijk België. **(800 m.)**

GP 277 staat op een hoek van de Zandstraat en loopt in zuidwestelijke richting verder langs een sportveld en de zuidrand van de Bossen van Clinge, tot de plaats waar **GS 277a** staat.

GS 277a staat aan de Strooperstraat, aan de rand van het water wingebied, waarna de grens een scherpe hoek naar het zuidoosten maakt.

GS 277b staat op een 2e hoek in de grens, 80 meter naar het zuidoosten, eveneens aan de Strooperstraat en heeft prachtige grove frijnsporen op de kop. Langs het raster loopt de grens in zuidwestelijke richting naar **GP 278**.

Op 24-10-1949 is er een brief van de burgemeester van Clinge aan zijn ambtgenoot van Sint Gillis-Waes waarin hij voorstelt om de grenssteen aan de Stroperstraat te laten bijwerken, in plaats van een nieuwe te bestellen. De kop van de paal was beschadigd, omdat er ca.25cm is afgebroken. Vervanging zou 217 gulden kosten, terwijl bijhakken van de kop tot het oorspronkelijke model slechts 25 gulden kost. Creatief!

Er is een situatietekening bijgevoegd.

Op 5-12-1950 stuurt de Gouverneur van Oost-Vlaanderen een brief naar de CvK van Zeeland, waarin hij mededeelt dat de Minister van Buitenlandse Zaken van België bezwaar maakt, omdat de steen dan niet meer voldoet aan de voorgeschreven maten.

Op 7-2-1951 vraagt Bouw- en Woningtoezicht van Clinge om een duidelijk advies.

Op 12-2-1951 wordt nog eens gemeld dat de voorschriften niet bekend zijn.

Op 16-2-1951 is er een PV waarin het over een ander boeg wordt gegooid: de beschadiging zou ook door verwerking kunnen zijn veroorzaakt, dus

Op 29-10-1952 wordt gemeld dat de grenssteen toch is vervangen door een nieuwe.

ARTIKEL 118.**Grens tussen de gemeenten Kemseke (België) en Clinge (Nederland).**

§ 1. Van de laatste grenspaal (No.278) gaat de grens in zuidwestelijke richting en wordt gevormd door een rechte lijn, die de weg van **Sint-Niklaas naar Hulst** bereikt op het scheidingspunt van de percelen 1007 A van Clinge (Nederland) en 475 B van Kemseke. Aan de oostzijde van deze weg en tegenover de zuidelijke hoek van perceel 1007 A van Clinge (Nederland) zal een **grenspaal (No. 279)** worden geplaatst. **(490 m.)**

GP 278 staat 65 meter voorbij de Stroperstraat, naar het zuidwesten.

Daarna loopt de grens tussen een groot aantal percelen door naar GP 279, waarbij de hoek van het laatste huis precies op de grens is gebouwd. Hier geeft het hoge raster het verloop van de grens aan. De stenhopen vlak voor **GP 279** liggen precies in België.

§ 2. Van daar, en tot aan het ontmoetingspunt met het kanaal, genaamd de **Oude Gentsche Vaart**, wordt de zelfde lijn voortgezet. Op de westelijke oever van dit kanaal zal een **grenspaal (No. 280)** geplaatst worden. Deze grenspaal zal tevens het contactpunt van drie gemeenten Clinge, Sint Jansteen (Nederland) en Kemseke (België) aangeven. **(50m.)**

GP 279 staat aan de oostkant van de Gentsevaart(N) / Strooperstraat(B) / de N60. Hier staat in België een snack-bar met de zeer toepasselijke naam “De Grens”, evenals een café met dezelfde naam. Het hulppaaltje “M” is in 1976 geplaatst en nog gefotografeerd rond 1990, sindsdien verdwenen. Mogelijk onder de bestrating nog aanwezig op de plaats van de kadaster-pen, ongeveer 1.5 meter vanaf de grenspaal.

•Grenspaal 279 bij Kapellebrug

Op 23-4-1948 wordt gemeld dat GP 279 en 280, met wapens, jaartallen en cijfers, egaal donkergroen zijn geschilderd.

Op 4-8-1976 wordt gemeld dat deze grenspaal omvergereden is en tijdelijk door de gemeente Hulst is opgeslagen in een loods te Perkpolder, waar de paal ook is gerepareerd en geschilderd. Voorstel is om de paal, na de reconstructie van de kruising Klingestraat en de N60, te herplaatsen op een plek die iets verder oostwaarts ligt.

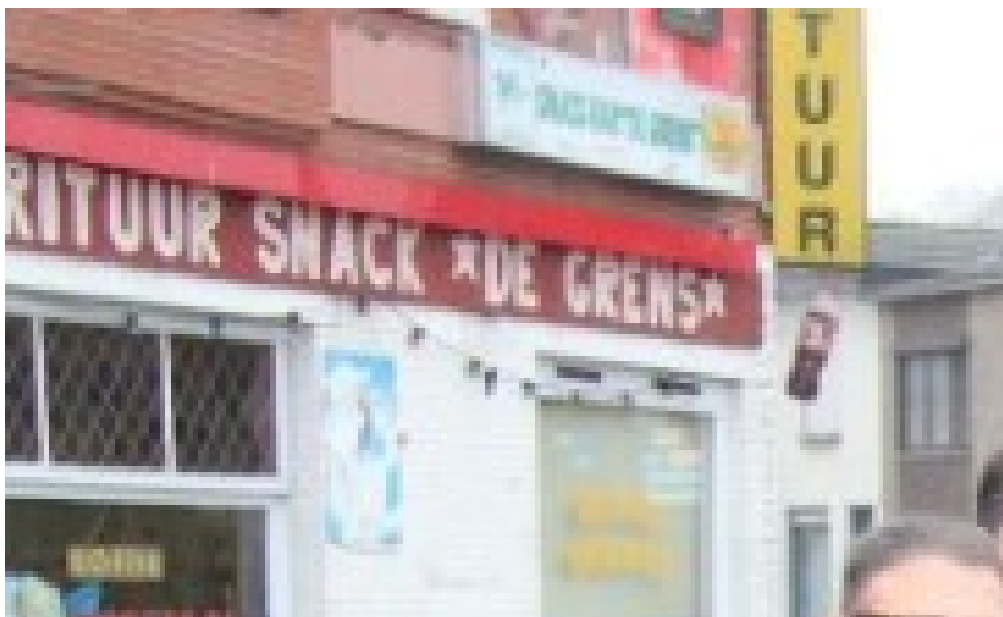
Op 21-9-1976 is er een kostenbegroting voor de herplaatsing van fl.395,56. Tevens wordt vermeld dat een vrachtauto van Drieban Transport te Hoorn de paal heeft omgereden.

Op 14-10-1976 is de paal herplaatst.

Op 2-8-1988 staat er een artikel in de PZC, waaruit blijkt dat GP 279 onvindbaar is.

Voor reconstructie

Stekene 10-1-2013 auteur: Paul van Landeghem

De vertegenwoordigers van de gemeenten en de provincies op de plaats waar de rotonde komt en waar in het midden de grenspaal zal staan. 'Uniek in Europa', zegt de burgemeester van Hulst (tweede van rechts).

Op 20-5-1997 is er een gedetailleerd plan van RWS voor de reconstructie van deze kruising. Met name de noordelijke aansluitboog van de Klingestraat zal worden verruimd. Daarvoor werd 25 m² grond aangekocht van het Casino op de hoek. Bij herplaatsing op de juiste plaats zou de grenspaal in de weg komen te staan. Er wordt een nieuwe plaats voorgesteld, ca. 4 meter in noordwestelijke richting, langs de grenslijn. Er zijn detail-tekeningen bijgevoegd.

Op 12-6-1997 gaat er een brief van de CvdK naar de Gouverneur van Oost-Vlaanderen in zake de verplaatsing van GP279.

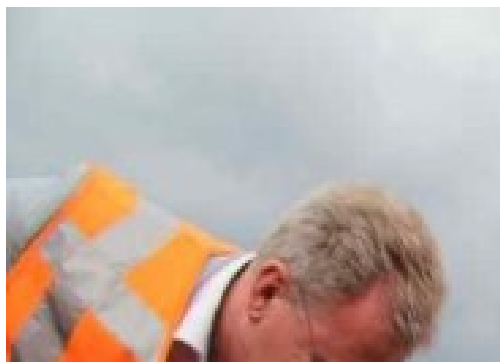
Op 4-7-1997 is er een "geen bezwaar" van de Gouverneur.

Op 14-7-1997 is er een brief van de Commissaris van de Koningin van Zeeland, waarin wordt gepleit voor herplaatsing van het aanwezige hulpsteentje van het Kadaster, gemerkt met "M", dat de oorspronkelijke standplaats markeerde. Is in 2007 niet meer te vinden.

Op 22-10-1997 is er een artikel in de PZC over de verwijdering van de grenspaal.

Op 26-2-1998 meldt RWS de aanstaande herplaatsing van de grenspaal op 25-3 1998.

Op 25-3-1998 is er het PV van herplaatsing met coördinaten GP 279 oud en nieuw en 278. de paal is 11,57 m. verplaatst in de richting van GP278.

na reconstructie

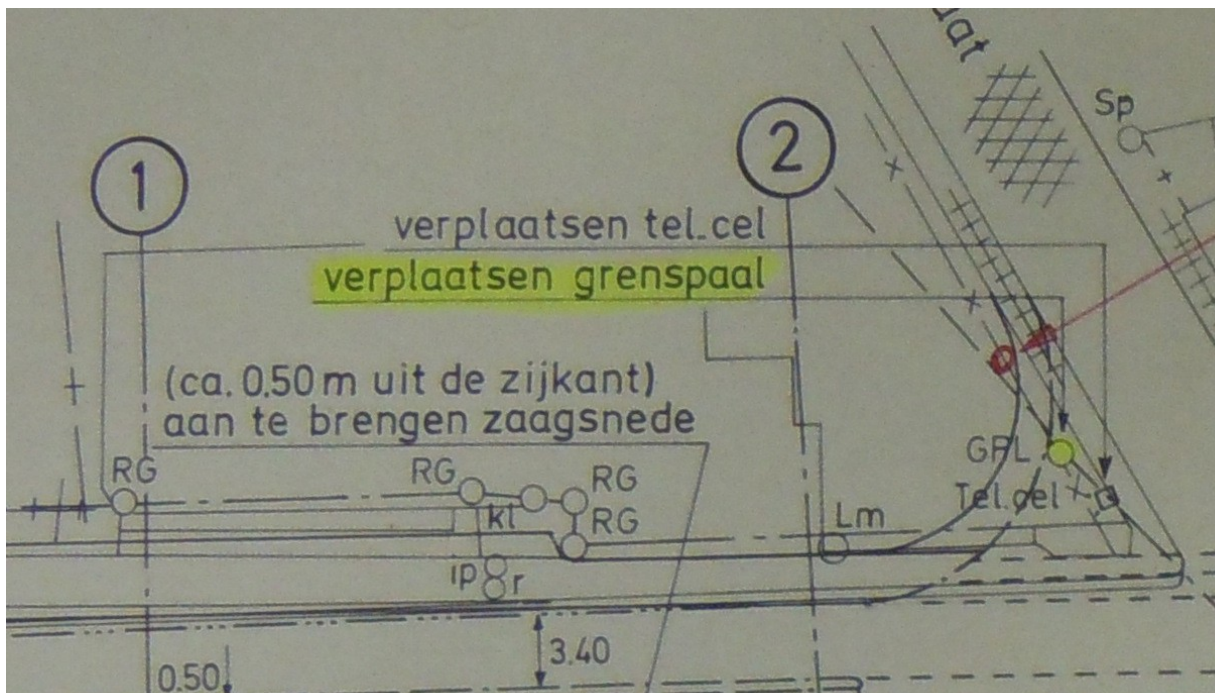
SINT-GILLIS-WAAS / STEKENE - De aanleg van de rotonde op de grensovergang Kapellebrug, op het punt tussen Stekene, Sint-Gillis-Waas en het Nederlandse Hulst, is gestart. Deze rotonde moet een einde maken aan de vele files van kooplustige Belgen richting Hulst of van Nederlanders die gaan winkelen in Sint-Niklaas en Antwerpen.

Officieel is er sinds gisteren op die plek geen Belgisch/Nederlandse grens meer, want de grenspaal werd uitgegraven door de burgemeesters Remi Audenaert (CD&V, Sint-Gillis-Waas), Stany De Rechter (Gemeentebelangen Stekene), Jan-Frans Mulder (CDA, Hulst) en de gedeputeerde voor Zeeland, Cees van Beveren (CDA). Als de werken klaar zijn, wordt de grenspaal op het vernieuwde kruispunt teruggeplaatst.

Burgemeester Stany De Rechter gaf een overzicht van de werken. 'Die worden in negen fasen uitgevoerd om de bereikbaarheid zo goed mogelijk te houden en de overlast zo veel mogelijk te beperken. Het verkeer tussen Sint-Niklaas en Hulst zal altijd door kunnen, weliswaar op versmalde rijstroken.' Om de zijstraten, zoals de Klingestraat, te verbinden met de rotonde, zullen die wel tot maximaal één week afgesloten worden voor alle verkeer.

De aanleg van de rotonde kost 900.000 euro en wordt gefinancierd door Europa, de gemeenten Stekene, Sint-Gillis-Waas en Hulst, de provincies Oost-Vlaanderen en Zeeland en het Vlaams Agentschap Wegen en Verkeer.

Het einde van de werken is voorzien tegen eind juni 2014.

Er staan rijkelijk veel borden op de grensovergang aan de Nederlandse kant. Via een hoekige wegdek-overgang, komen we aan de overkant bij een guirlandepaal, die net in Vlaanderen staat. De grens volgt de rechtse stoeprand, langs het poortje tot de plaats waar GP 280 staat.

ARTIKEL 119.**(900 m.)*****Grens tussen de gemeenten Kemseke (België) en Sint Jansteen (Nederland)***

§ 1. Van de laatste grenspaal (No. 280) gaat de grens naar het zuiden om over een lengte van ongeveer **340 meter (ellen) het midden van het oude kanaal van Gent naar Hulst te volgen**, tot aan de uiterste zuidelijke punt van het bosperceel 391 C van Sint Jansteen.

Er zal **een hulpsteen** aan de kant van het kanaal en op perceel 477 2 bis B van Kemseke worden geplaatst. Vanaf deze hulpsteen **verlaat de grens het oude kanaal van Gent naar Hulst** en gaat in zuidwestelijke richting, scheidt door een eerste rechte lijn de bospercelen 478, 479, 479 bis, 485, 386 B van Kemseke van 492, 393, 499, 500 en 501 C van Sint Jansteen, en, door een tweede rechte lijn 503, 504 C van Sint Jansteen van 487, 490, 488 en 504 B van Kemseke, om **de weg van Sint Jansteen te bereiken** tegenover de scheiding van de percelen 505 C van Sint Jansteen en 505 B van Kemseke.

Er zal een **grenspaal (No. 281)** geplaatst worden op de genoemde weg, tegen het voornoemde perceel 504. **Een hulpsteen** zal worden geplaatst op het contactpunt van de reeds genoemde percelen 501, 503 (Nederland) en 486, 487 (België). Hij zal het punt aangeven, waar de grens tussen het oude kanaal van Gent en de weg van Sint Jansteen een stompe hoek vormt.

GP 280 staat op de knik in de grens, waar vroeger de Gentse Vaart liep, waarvan er iets verder naar het zuiden nog een restant loopt. Even verder bereiken we de plaats van GS 280a aan de Gentse Vaart(N) / Voorhoutbeek(B).

Op 7-3-1977 is er een kostenbegroting voor nieuwe fundering van GP 280 en herplaatsen. De paal stond in het talud van de Gentsevaart, die inmiddels gedempt is, waardoor deze slechts 1 meter boven de grond uitsteekt.

GS 280a staat bij een knik, waar de grens de oude Gentse Vaart in westelijke richting verlaat.

In oktober 2015 is geconstateerd dat deze grenspaal is verdwenen bij werkzaamheden aan de gracht en het wegje er naast.

GS 280b staat 300 meter naar het westen, op een stompe hoek in de grens, midden in een bos bedekt met braamstruiken.

Tot slot bereiken we de plaats waar **GP 281** staat, aan de voormalige weg van Sint Jansteen.

§ 2. Van de laatste grenspaal (No. 281) wordt de grens bepaald door een rechte lijn, die zich richt op de schoorsteen van het huis van **Kiekens, Jan (503 D van Steekje)** gelegen in het gehucht genaamd: **De Ruiter**. Deze lijn scheidt een groot aantal beboste percelen en landbouwgronden en komt uit bij de stal, die bij het huis van **Peters, Jan (620 C van Sint Jansteen)** behoort; ze gaat er omheen, evenals om het perceel met het zelfde nummer, om ze aan België te laten.

Er zal een **grenspaal (No. 282)** geplaatst worden op de weg, genaamd **Hellestraat**, tegenover het scheidingspunt van de percelen 620 en 621, beide toebehorende aan genoemde **Peters, Jan**. Dit punt zal aangeven het contactpunt van de gemeenten **Kemseke, Stekene (België)** en **Sint Jansteen (Nederland)**. **Twee hulpstenen** zullen de twee hoeken aangeven, die de grens vormt bij het omlijnen van het perceel 620. **(1060m.)**

GP 281 staat bij de kruising met de voormalige weg van Sint Jansteen. Aan de overkant staan nog enkele betonnen paaltjes, netjes in het gelid langs de grens.

De grens loopt vervolgens afwisselend door bosjes en graslanden. Hier en daar staan nog restanten van een oude afrastering. We bereiken de noordoostelijke hoek in de Boswegel, waar de grens aan de noordkant vlak langs loopt, langs enkele rasters en tuinen tot de plaats van GS 281a.

•Grenspalen 281 t/m 287

Op 25-4-1882 wordt een rekening opgemaakt voor het onderhoud van de grenspalen. Opmerkelijk is dat op GP 283 "eenen nieuwen droogen eiken boventop geplaatst, vastgezet (vorm en grootte als de bestaande ijzeren toppen) voor een gulden vijftig cents" wordt geplaatst.

Op 2-4-1946 is er een PV van schouwing, waarin veel oorlogsschade wordt genoemd. Ook ontbreekt de kop van GP 283 weer, niet zo gek natuurlijk voor eikenhout i.p.v. ijzer. GP 286 is van zijn voetstuk verdwenen en tijdelijk opgeslagen bij een boer aan de Lekenstraat 10 te Stekene, op 50 meter afstand van de grens. Herstel geschat op fl.718,-

Op 4-1-1958 wordt na de schouwing op 29-11-1957 gerapporteerd over o.a. "de grenspaal in arduin (balkvorm) welke naast Nr.284 heeft gestaan en die denkelijk door het verbreden der watering aldaar is uitgevallen herplaatst moet worden". Kennelijk gaat het dus over de oude limietsteen, waarvan nu nog een restant in het wegdek is te zien.

Op 11-2-1966 is er een begroting voor herstel van de grenspalen van totaal fl.1300,- Hieronder vallen plaatsens van hulpgrenspaal(???) nabij GP 284 en aanbrengen van een nieuw wapen op GP 284.

Op 28-4-1971 wordt gemeld dat alle palen nodig geschilderd moeten worden. GP 281 t/m 287 zijn donkergrijs met de wapens en de top zwart geschilderd.

GS 281a staat in de achtertuin van het huisnummer 262.

Hiervandaan loopt de grens naar het noorden, achter 2 huizen langs.

GS 281b staat ca. 30 meter naar het noorden, in een kippenren, bij het huisnummer 264.

Vervolgens gaat de grens ca. 20 meter door een greppel naar de plaats van **GP 282**.

ARTIKEL 120.***Grens tussen de gemeenten Stekene (België) en Sint Jansteen (Nederland)***

§ 1. Van het contactpunt tussen de gemeenten Kemseke, Stekene (België) en Sint Jansteen (Nederland) draait de grens naar het noorden, volgt de as van de weg genaamd Hellestraat tot tegenover de scheidingslijn van de beboste percelen 459 D van Stekene en het bouwland 192 D van Sint Jansteen, waar tussen een afwateringskanaaltje loopt (Watergang).

*Op dit punt zal een **grenspaal (No. 283)** worden geplaatst. (410 m.)*

GP 282 staat aan de oostzijde van de Hellestraat, waarna de grens de as van de weg volgt in noordelijke richting tot de plaats van **GP 283**.

§ 2. Vanaf deze grenspaal vormt de grens een rechte hoek, hervat en vervolgt in al zijn kronkelingen **het midden van genoemd kanaal (Watergang)**, tot aan de weg, genaamd **Kemelstraat**, die hij bereikt tussen het beboste perceel 406 D van Stekene en de akker 260 D van Sint Jansteen. Op dit punt zal een **grenspaal (No. 284)** geplaatst worden. **(1060m.)**

GP 283 staat waar de Hellestraat(B) overgaat in de Ellestraat(N), waar vandaan de grens in westelijke richting loopt door de watergang.

- Op 16-12-1882 is er een kostendeclaratie voor het topstuk van GP 283, dat werd vervangen door een “droogen eiken boventop, geplaatst, vastgezet (vorm en grootte als de bestaande ijzeren toppen voor een gulden vijftig cents”.
- Op 15-4-1909 worden tekeningen geleverd voor metselwerk van fundering en topstuk.

De 1° oude limietsteen, geplaatst in 1720 als Oostenrijkse grenspaal tussen het Waasland en het Hulster Ambagt, met de inscripties:

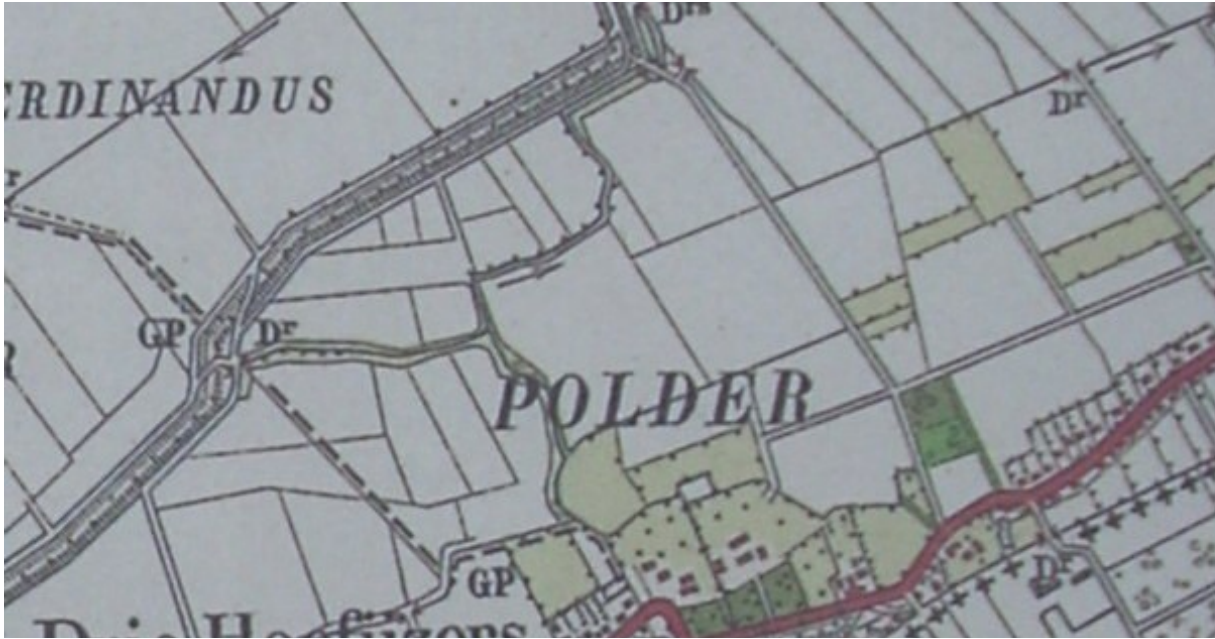
“sKEYSERS/sCONINGS BODEM” en “STAETEN BODEM”.

De grens volgt de watergang verder naar het westen en maakt een eerste haakse Z-bocht en een tweede en loopt verder naar het westen tot de plaats waar **GP 284** staat.

§ 3. De grens gaat vervolgens naar het noorden en wordt gevormd door het midden van genoemde weg, genaamd **Kemelstraat**, tot aan het **ontmoetingspunt met de weg, genaamd Vogelesangstraat**. Op dit punt zal een **grenspaal (No. 285)** worden geplaatst tegen het perceel 47 D van Sint Jansteen. **(500m.)**

GP 284 staat bij het bereiken van de Lekestraat(N) / Kemelstraat(B), tegenover de 2^e Oostenrijkse limietsteen.

☞

☞ Op 7-5-1974 wordt gerapporteerd over de oude limietpalen bij GP 283, 284 en 285. Bij de schouwing in 1995 wordt gemeld dat de schilden op de paal verkeerd gericht zijn.

De 2^e oude limietsteen staat aan de westzijde van de Kemelstraat, met dezelfde inscripties: “sKEYSERS/sCONINGS BODEM” en “STAETEN BODEM”.

De grens volgt de Lekestraat in noordelijke richting tot de plaats van **GP 285**.

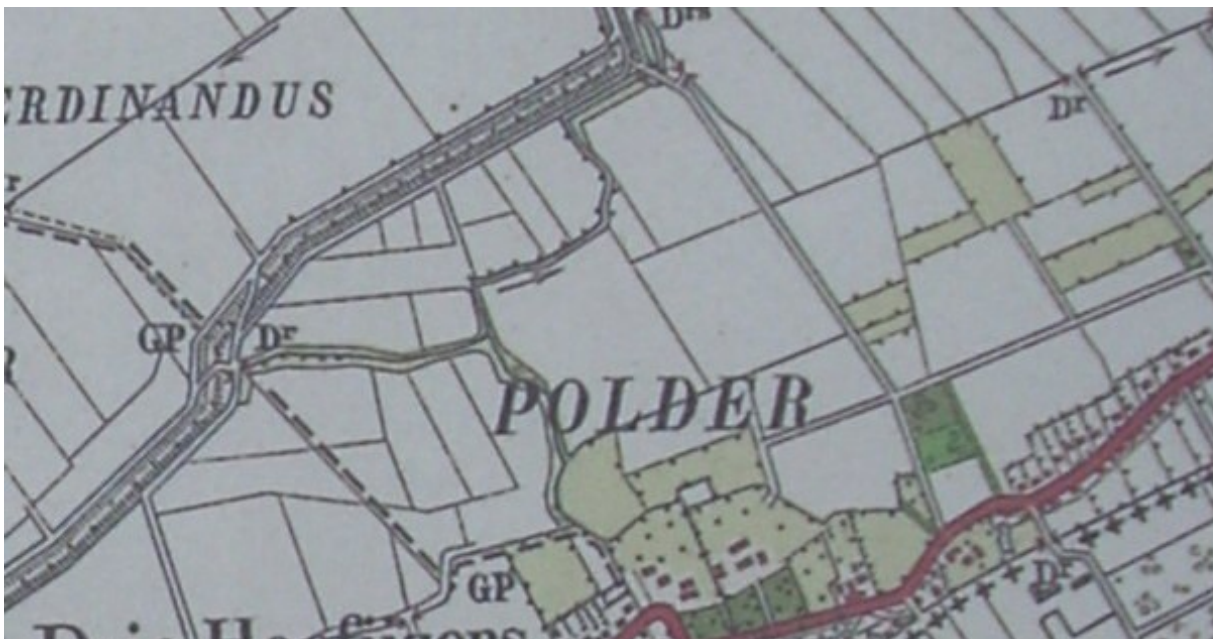
§ 4. Van deze grenspaal draait de grens naar het westen, om **het midden van de weg, genaamd Vogelensangstraat**, te volgen, tot aan het **ontmoetingspunt met de Koreenaarstraat**, waar een **grenspaal (No. 286)** zal worden geplaatst bij de zuidelijke hoek van het perceel 24 D van Sint Jansteen. **(390m.)**

GP 285 staat op de tweesprong van de Lekestraat met de Magdalenastraat(N), op ca. 10 meter vanaf de 3^e oude limietsteen in het wegdek.

In 1997 wordt in een overzicht van de Grenscommissie gemeld dat GP 285 in slechte staat verkeert en vervangen moet worden. Tevens zal de paal op de juiste plaats moeten worden gesteld, omdat deze paal nu niet in de grenslijn staat.

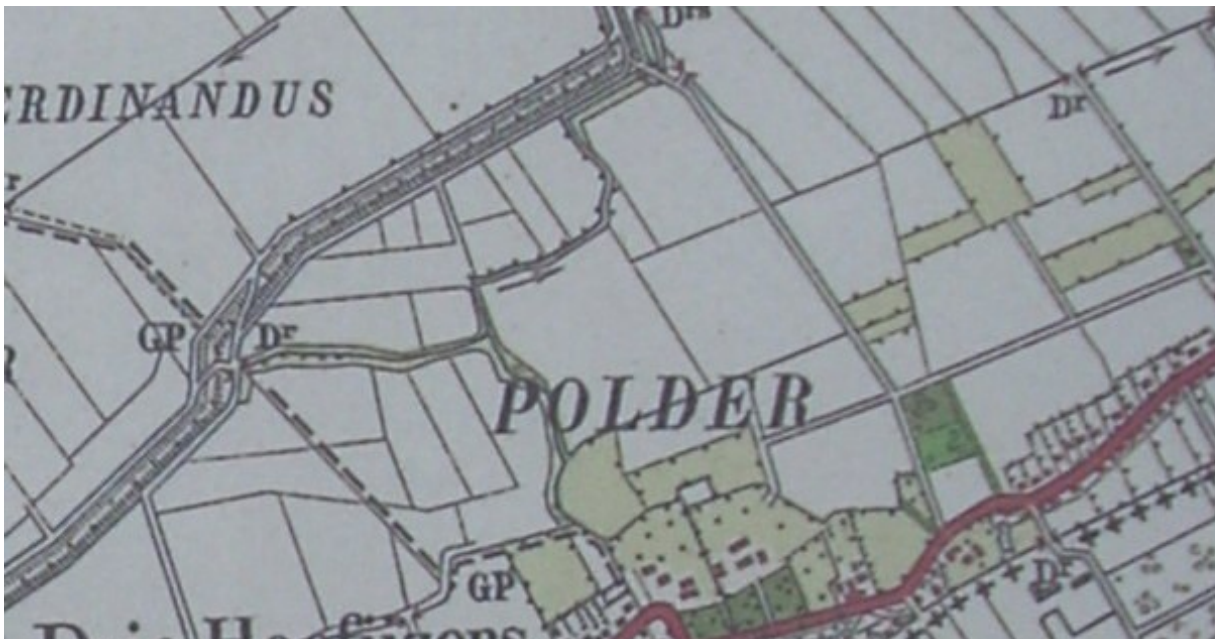
Op 25-11-1999 is er een bestelling bij de fa. De Cloedt voor de levering van 5 koppen en 2 grenspalen: 285 met jaartal 1843 (en 268A met jaartal 2000).

De kop van de 3e oude limietsteen zit gelijk met het wegdek van de Lekestraat. Zeer waarschijnlijk is dit het topje van het onderstuk, waarvan het afgebroken bovenstuk is verdwenen. Vanaf dit punt volgt de grens de Lekestraat in westelijke richting tot we een Belgisch wegebouwbedrijf tegenkomen, waar een prachtige oude wals staat. De grens bereikt hierna de plaats van **GP 286**.

§ 5. Van genoemde grenspaal gaat de grens naar het noorden en een eindje verder naar het westen, om eerst **het midden van de Korenaarstraat**, en daarna **het midden van de weg genaamd Oudestraat** te volgen, die uit komt in **het gehucht De Drie Hoefijzers** (les trois fers à cheval), terwijl hiervan de behuizingen van de inwoners Samuel Schout en Pauwels Michel (17 en 13 van Sint Jansteen) in Nederland blijven; hij gaat **door een vijver en volgt het midden van een afwateringskanaal** tot aan het contactpunt van de gemeenten Sint Jansteen, Koewacht (Nederland) en Stekene (België). Dit punt zal worden aangeduid door een **grenspaal (No. 287)** te plaatsen op de zuid hoek van het perceel 5 D van Sint Jansteen. (940m.)

GP 286 staat op de tweesprong van de Lekestraat met de Koornaarstraat(B).

De grens gaat hiervandaan ongeveer 80 meter naar het noorden, en vervolgens in ongeveer zuidwestelijke richting tot we de uitspanning “De Speelhof” bij Drie Hoefijzers bereiken. De grens vervolgt haar weg en verlaat een 50-tal meters verder de weg en volgt de zuidelijke rand van een bosje. De grens volgt een watergangetje en bereikt de plaats van **GP287**.

Smokkelaar met koe, 1933. foto *Ons Zeeland*

Gemeente Terneuzen (GP 287 t/m 324) 38.450m.

ARTIKEL 121.

Grens tussen de gemeenten Stekene (België) en Koewacht (Nederland).

§ 1. Vanaf de grenspaal, die het contactpunt tussen de gemeenten Sint Jansteen, Stekene en Koewacht aangeeft, wordt de grens gevormd door het **midden van de sloot, die langs de zuidzijde van de weg, genaamd Oude Polderstraat loopt en over de Heystraat gaat**; scheidt de percelen 104, 394 en 393 C van Koewacht van de percelen 194, 192, 191, 189, 188 en 187 C van Stekene. Genoemde sloot richt zich bij het bereiken van perceel 136 C van Stekene naar het noordwesten, tussen de percelen 393 en 136 hier boven genoemd, door, **tot aan een stenen heul, (un pertuis en maçonnerie), gelegen aan een weg, genaamd Oude Polderstraat.** Op dit punt zal een **grenspaal (No. 288)** geplaatst worden, en **twee hulpstenen** zullen worden geplaatst: de eerste aan het snijpunt van de Heystraat, tegenover de noordelijke hoek van perceel 201 (België) en de tweede op de zuidelijke hoek van perceel 393 (Nederland), daar waar de sloot in noordwestelijke richting gaat.

(1750 m.)

GP 287 staat waar de Lekestraat overgaat in de Oudestraat.

De grens blijft in zuidwestelijke richting de watergang langs de Oudestraat volgen, die hier zo nu en dan bijna geheel verdwijnt, alleen nog zichtbaar tussen 2 dammen.

We passeren een boerderij, waar achter prachtige hyacinten-velden liggen. De watergang buigt hier af naar het zuiden, en vervolgens weer naar het westen.

Na ongeveer 200 meter bereiken we enkele huizen in de Driehoek(B), waar de watergang verder loopt tot we op het kruispunt de plaats van GS 287a bereiken, die bij het bord in de berm zit. De grens is hier ook weer te zien in het wegdek.

GS 287a staat aan de Oudestraat, op de kruising met de Heijstraat(N) /

Rietvogelzangstraat(B). De grens blijft de slingerende watergang langs de Oudestraat volgen tot aan een haakse bocht naar het noordwesten, waar de watergang de weg in zuidwestelijke richting verlaat. Deze watergang loopt met een flauwe bocht naar de plaats van GS 287b.

<i>Op 26-10-1950 is er een PV waarin gemeld wordt dat GS 287a in de sloot is gevallen.</i>
--

GS 287b staat op de zuidhoek van de grenssloot, waar deze naar het noordwesten afbuigt.

De grens loopt langs het erf van een boerderij en blijft de watergang volgen tot de plaats van

GP 288 staat langs de Zoute Vaart.

§ 2. Vanaf voornoemde grenspaal (No. 288) gaat grens naar het zuidwesten, door **het midden van het ontwateringskanaal (Watergang)**, die ten zuidoosten van de oude Polderstraat of Tragel loopt, **tot aan de weg van Koewacht naar Stekene**, waar hij komt aan het ontmoetingspunt tussen Stekene en Moerbeke.
Op het ontmoetingspunt van de weg, genaamd Oude Polderstraat of Tragel met de weg van Koewacht naar Stekene, zal een **grenspaal (No. 289)** worden geplaatst, bij de noordwestelijke hoek van perceel 1 C van Stekene. Hij geeft het snijpunt aan van de grens van Koewacht (Nederland) met die van Stekene en Moerbeke (België). **(1230m.)**

GP 288 staat bij het bereiken van de Tragel langs de Zoute Vaart.

Op 4-8-1995 wordt in een artikel in de PZC gemeld dat GP 288 half omgedren is.
Op 19-11-2003 vindt de herplaatsing plaats op een iets veiliger plek, omdat de paal te dicht bij de weg staat. Coördinaten zijn 57.168,11—361.468,30.
De kosten waren geraamd op 1200 euro.
Op 25-4-2003 is er een verzoek van de Commissaris van de Koningin aan de Gouverneur van Oost-Vlaanderen om de kosten te delen.
Op 28-4-2003 is de rekening opgemaakt, ruim binnen de raming, 843,34 euro.

De grens volgt vanaf hier de Zoutevaart, door een bocht tot in de bebouwde kom van Koewacht, waar we de plaats van **GP 289** naderen, midden in Koewacht.

ARTIKEL 122.**Grens tussen de gemeenten Moerbeke (België) en Koewacht (Nederland).**

§ 1. Vanaf de genoemde grenspaal (No. 289) **kruist de grens de weg diagonaal**, gaat naar het noordwesten naar een punt gelegen op een meter (el) ten oosten van de gevel van het huis 87 B van Moerbeke, daarna naar de zuidelijke hoek van het huis 337 C van Koewacht (Nederland) en gaat dan langs een muur en een doornen heg die naar het westen, gaat door het midden van een sloot, genaamd "de grens", tot aan het punt van samenkomst van de oude dijk van de Karnemelkpolder, met de Plattendijk. Op dit punt en op de oostelijke hoek van het perceel 447 F van Koewacht zal een **grenspaal**

(No. 290) worden geplaatst; **twee hulpstenen** zullen worden geplaatst bij de hoeken van de hierboven omschreven percelen 87 en 337. **(310 m.)**

GP 289 staat aan de kruising van de Tragel met de Nieuwstraat, tegen het beroemde frietkot.

De grens gaat de Nieuwstraat diagonaal over naar de plaats van GS 289a, op een afstand van 40 meter vanaf de grenspaal.

Op 4-6-1973 wordt door het kadaster een voorstel gedaan om de grens tussen GP 289 en 290 opnieuw vast te leggen.

GS 289a staat 1 meter ten oosten van een huis, waar vandaan GS 289b al te zien is op een afstand van 20 meter.

GS 289b staat op de zuidelijke hoek van een huis, aan de Kerkstraat, waar de grens in het wegdek prachtig is te zien. De grens volgt daarna een heg en enkele perceelgrenzen tot we de plaats van **GP 290** bereiken.

§ 2. Van de laatstgenoemde grenspaal (no. 290) volgt de grens in westelijke richting het **midden van een afwateringssloot**, die loopt van het **Pereboomsgat**, gelegen tussen de percelen 50 B van Moerbeke en 447 F van Koewacht, gaat verder in zuidelijke richting, daarna de zuidwestelijke richting en wordt **steeds gevormd door het midden van het Pereboomsgat**, gaat in de zelfde richting verder tot de weg, genaamd **Verkorting**, waar zich een **stenen bruggetje** bevindt. Op dit punt zal een **grenspaal (No. 291)** geplaatst worden.
(1390m.)

GP 290 staat op de kruising van de Grensstraat(N) met de Beukendreef(B), waarna de grens verder loopt langs een schutting.

Op 1-12-1997 is er een verzoek van de Grenscommissie voor het rechtzetten van GP290 en 291.

Op 1-2-1999 wordt prijsopgave gevraagd aan de gemeente Axel.

Op 12-3-1999 is de offerte binnen t.b.v. fl. 10.970,-

Op 26-3-1999 wordt besloten de offerte niet te accepteren en zelf (Provincie Zeeland) het werk uit te voeren.

Op 31-10-2000 is er de rekening voor GP290: fl.982,75.

Daarna volgt de grens een watergang, die parallel loopt aan de Oude Karnemelkstraat, langs een eenzame boerderij. De boer vertelde het verhaal van zijn grootvader dat ooit de dijk van de Karnemelkpolder is afgegraven, waarmee het Ketelaarsgat is gedempt.

De grens volgt de sloot door het voormalige Ketelaarsgat tot de plaats van **GP 291** bereikt wordt.

§ 3. Van deze grenspaal gaat de grens in de zelfde richting door het midden van het Pereboomsgat, tot aan het midden van het Ketelaars- of Pereboomsgat die ze op de zelfde wijze volgt in westelijke richting, tot aan de dijk van de Polder van Moerspui, waar ze komt tegenover een sloot, gelegen tussen de percelen 50 G van Koewacht en 557 A van Moerbeke, waar een **grenspaal (No. 292)** zal worden geplaatst, op de oostelijke helling van de dijk, bijna tegenover het midden van het Ketelaarsgat. **(1210m.)**

GP 291 staat aan de Verkorting tussen de Karnemelkstraat(N) en de Beukendreef(B), waar vandaan de loop van het Perenboomsgat wordt gevolgd.

Op 1-12-1997 is er een verzoek van de grenscommissie voor het rechtzetten van GP290 en 291.

Op 1-2-1999 wordt prijsopgave gevraagd aan de gemeente Axel.

Op 12-3-1999 is de offerte binnen t.b.v. fl. 10.970,-

Op 26-3-1999 wordt besloten de offerte niet te accepteren en zelf (Provincie Zeeland) het werk uit te voeren.

Op 20-8-1999 is GP291 klaar voor herplaatsing.

Op 2-2-2000 is er een Proces Verbaal van de herplaatsing van GP291, iets ten noorden van het oude grenspunt. Coördinaten: $x=55333.29$ en $y=359771.51$.

Op 31-10-2000 is er de rekening voor GP291: fl.3533,15.

Iets naar het noorden loopt de Kloosterweg met een prachtige rij goudgeel uitbottende populieren. We bereiken de laatste verbreding van het Perenboomsgat voor de dijk van de Moerspui, waarop **GP 292** staat.

§ 4. Vanaf dit punt blijft de grens de westelijke richting volgen, **snijdt de dijk van de Moerspuipolder** en volgt dwars door deze polder **het midden van de hierboven genoemde sloot** tot aan het perceel 46 G van Koewacht, laat aan Nederland de percelen 50, 49, 48 en 47 G en laat aan België de percelen 557 en volgende tot en met het perceel 547 A; draait daarna naar het zuiden en gaat **door het midden van de van de zelfde sloot**, tussen de percelen 46 G van Koewacht en 547 A van Moerbeke, tot aan het perceel 545 A van Moerbeke, waar ze de westelijke richting herneemt, die ze behoudt tot het bereiken van het perceel 194 A van Moerbeke. Op dit punt gaat de grens naar het noordwesten en **blijft steeds het midden van de meer genoemde sloot volgen**; gaat verder **langs het midden van de weg, genaamd Killestraat**, die ze verlaat bij de eerste bocht, en **herneemt vervolgens het midden van meergenoemde sloot**, om op een stuk land uit te komen, dat nummer 9 G van Koewacht heeft.

Vandaar draait de grens naar het zuidwesten en volgt **het midden van een sloot**, die, na de westelijke richting genomen te hebben tussen de percelen 13 en 14 (Nederland) en 163 tot en met het perceel 158 A van Moerbeke door gaat, bereikt **het afwateringskanaal (Watergang) van de Moerspuipolder**, waar zich de scheiding bevindt van de gemeenten Koewacht en Overslag. Op dit punt en op de westelijke zijde van dit kanaal zal een **grenspaal (No. 293)** worden geplaatst, die het contactpunt zal aangeven tussen de drie gemeenten Koewacht, Overslag (Nederland) en Moerbeke (België).

Zes hulpstenen zullen worden geplaatst, te weten: de eerste aan de kant van de sloot op de zuidwestelijke hoek van het perceel 47 G van Koewacht; de tweede op de noordoostelijke hoek van het perceel 545 A van Moerbeke; de derde op de hoek, die perceel 33 C van Koewacht scheidt van de percelen 542 en 194 A van Moerbeke; de vierde op het snijpunt van de grens met de Killestraat, op de noordoostelijke hoek van het perceel 185 A van Moerbeke; de vijfde op de scheiding van de percelen 179 A van Moerbeke, 20 en 9 G van Koewacht en de zesde op het hoekpunt, die de sloot in perceel 163 A van Moerbeke vormt. Zij zullen de hoekpunten van de grens aangeven, alsmede het punt, waar de grens de weg, genaamd Killestraat bereikt. **(2580m.)**

GP 292 staat op de dijk van de Moerspuipolder. Let op het gietmerk "RW" en de vreemde cijfers "2".

De sloot geeft hier het verloop van de grens weer in westelijke richting tot we de plaats van GS 292a bereiken.

Grenspaal 292 op de dijk van de Moerspuipolder bij het Pereboomsgat

Op 23-3-1997 is er een Proces Verbaal van de Politie Zeeuws Vlaanderen, betreffende de diefstal van GP 292. Deze paal is op een hoogte van ca.60cm, waarschijnlijk met een slijptol, afgezaagd. De schade wordt geraamd op fl.2500,-, daders zijn onbekend.

In 1997 wordt in een overzicht van de Grenscommissie gemeld dat de herplaatsing van een nieuwe GP 292 moet worden geregeld.

Op 26-5-1997 is er een offerte van fa.Decloedt voor een grenspaal 32.251 Bfr. En een kopje voor Bfr.4234.

Op 27-11-1997 wordt de offerte geaccepteerd en wordt besteld.

Op 30-1-1998 is er de rekening van totaal 44.147 Bfr.

Op 25-6-1998 wordt de rekening a fl.474,91 van fa. Lensen voor transport betaald.

In 1999 wordt gemeld dat de paal is herplaatst en voorzien van een "nieuw kopje".

Op 20-8-1999 is gebleken dat de kop van GP292 groen geverfd is, zodat deze in zwart zal worden overgeverfd. De beide cijfers "2" blijken in feite gespiegelde letters "S" te zijn. Maar wat daar aan te doen????

Een betonnen afgietsel van deze paal wordt in september 2006 gevonden bij een boerderij onder Rijsbergen. De herkomst van dit afgietsel is niet meer te achterhalen. In de week daarop volgen een aantal artikeltjes in diverse kranten.

Op 14-2-2002 wordt een nieuwe kop geleverd voor 98 euro, lassen en schilderwerk kost 179,24 euro.

Op 29-6-2008 wordt bericht dat de originele GP 292 terug is gevonden. Ene Peter van Tilburg heeft de paal gekocht bij een antiekwinkel, na informatie bij de politie van Terneuzen.

GS 292a is beschadigd en staat op de 1e rechte hoek in de Moerspuipolder. Hier maakt de grens een haakse hoek naar het zuiden.

GS 292b ligt op de 2e rechte hoek in de Moerspuipolder. Hier maakt de grens een haakse hoek naar het westen.

GS 292c staat op de 3e rechte hoek in de Moerspuipolder, in 2 stukken. Het bovenstuk ligt op de andere zijde van de sloot. Hier maakt de grens een haakse hoek naar het noorden.

Eerst bereiken we de Kloosterweg en 300 meter verder verlaten we deze weer op het punt waar GS 292d is te vinden.

GS 292d staat op een flauwe knik in de grens, op de hoek met de Kloosterweg. Hierna volgen we de sloot in noordelijke richting tot GS 292e.

GS 292e staat op een 4e scherpe hoek in de Moerspui polder, achter het Fort Moerspui. De grens loopt verder in zuidwestelijke richting tot de plaats waar de laatste tussensteen moet staan.

GS 292f ligt half in de sloot, op een stompe hoek in de grens in de Moerspui polder, in 2 stukken gebroken.

Ongeveer 125 meter verder bereiken we de plaats van **GP 293** bij Roode Sluis.

ARTIKEL 123.***Grens tussen de gemeenten Moerbeke (België) en Overslag (Nederland).***

§ 1. Vanaf het punt, omschreven in de laatste paragraaf van het vorige artikel (grenspaal No. 293) gaat de grens in een rechte lijn verder, volgt het perceel 26 B van Overslag en richt zich op een heg, gelegen ten noorden van een tuin, die om de huizen 152 en 153 A van Moerbeke ligt, waar ze langs gaat, om vervolgens over de dijk van de Moerbekepolder te gaan. Op deze dijk zal een grenspaal (No. 294) worden geplaatst. (310 m.)

GP 293 staat bij de kruising met Moerspuijsche Watergang.

De grens volgt over ongeveer 125 meter een greppel langs een boeren erf tot we de Polderstraat(B) / Provincialeweg (N) in Rodesluis bereiken. De grens is in het wegdek goed te herkennen.

Aan de overkant staat **GP 294**.

§ 2. Van dit punt, wordt de grens, nadat ze over de dijk is gegaan, gevormd door een tak van het oude kanaal genaamd Zoutevaart of Polderkreek, waarvan ze het midden volgt, tot tegenover een sloot, die het perceel 1 A van Moerbeke scheidt van het perceel 161 C van Overslag. Op het punt waar de grens de Zoutevaart verlaat om genoemde sloot te volgen, zal een **grenspaal (No. 295)** worden geplaatst, op de scheiding van de percelen 1 A van Moerbeke en 161 C van Overslag. (440m.)

GP 294 staat op de dijk van de Moerbekepolder, bij De Rode Sluis. Het fundament van de grenspaal was in augustus 2008 bij grondwerkzaamheden gedeeltelijk bloot gelegd en beschadigd. In april 2009 is alles weer hersteld en gefatsoeneerd en zijn er rasters geplaatst.

Hier vandaan volgt de grens de kreek in westelijke richting en gaat door een bocht naar het zuiden. Waar de volgende bocht weer naar het westen gaat komen we aan GP295.

§ 3. Vanaf dit punt maakt de grens een bijna rechte hoek en gaat naar het zuiden; ze wordt gevormd door **de genoemde sloot**, die in een rechte lijn gaat, en de percelen 1, 58 en 61 A van Moerbeke scheidt van de nummers 161, 160, 159 en 156 C van Overslag.

Ze verlaat deze sloot, om langs het westelijk deel van het perceel 62 A van Moerbeke (eveneens opgenomen in het kadaster van Overslag onder de nummers 154 en 155 C) te gaan, **om uit te komen in het midden van de Zoutevaart**.

Op de zuidwestelijke hoek van genoemd perceel 62 zal een **grenspaal (No. 296)** worden geplaatst, die zal aangeven, dat er tegenover, in het midden van de Zoutevaart, zich het contactpunt tussen de gemeenten Overslag (Nederland), Moerbeke en Wachtebeke (België) bevindt. **Een hulpsteen** zal worden geplaatst op het punt, waar de grens de sloot verlaat om de westelijke zijde van het perceel 62 te volgen. **(780m.)**

GP 295 staat aan de Zoutevaart, vanwaar een sloot naar het zuiden de grens volgt. Hier maakt de grens weer een haakse bocht naar het zuiden tot **GP 296**.

GS 295a staat waar de grenssloot met 2 rechte hoeken een 20-tal meters naar het westen verspringt. De steen staat op de 2^e hoek.

Bij de schouwing in 1987 wordt gemeld dat GS 295a verdwenen is.

Hier vandaan loopt de sloot verder in zuidelijke richting naar **GP296**.

ARTIKEL 124.**•Grens tussen de gemeenten Wachtebeke (België) en Overslag (Nederland)**

§ 1. Van het contactpunt van de gemeenten Overslag (Nederland), Moerbeke en Wachtebeke (België), wordt de grens gevormd door **het midden van de Zoutevaart**, gaat weer langs deze oude kreek, die ze volgt in al haar kronkelingen **tot aan de dijk van de Overslagpolder, genaamd Kaaidijk**, waar ze **deze kreek verlaat en langs de tuin 1 en 2 C van Overslag** gaat.

Op dit punt, en op de genoemde dijk zal een **grenspaal (No. 297)** geplaatst worden, tegenover de scheiding van de percelen 1 C van Overslag en 176 C van Wachtebeke.

(2180 m.)

GP 296 staat waar de grens de Zoutevaart weer bereikt.

Hier gaat de grens globaal naar het westen door het midden van de Zoutevaart, waarlangs bollenvelden in de Overslagpolder liggen, via een zuidelijke bocht, tot de plaats van **GP297**. Hier staat tevens de 1^e Oostenrijkse grenspaal.

Traject grenspalen 296/297 in de Zoutevaart onder Overslag

Op 23-11-1878 is er een *Proces Verbaal* (zie uitgetypte versie) geschreven t.b.v. de afpaling met eikenhouten palen in het midden van de Zoutevaart. De plaats, het aantal en de maten worden nauwkeurig omschreven.

Op 21-2-1978 is er een *PV* van de kadastrale opmeting van dit grenstraject. Er worden 2 correcties voorgesteld voor de arduinen *GS*'n, genoemd 296b en 297e, in werkelijkheid 2 Oostenrijkse grenspalen. De coördinaten worden vermeld.

Beschrijving der grensuitpaling.

De bovengenoemden hebben geconstateerd dat te beginnen van den grenspaal N°.296, de grensscheiding eene rechte lijn volgt tot aan den eersten paal onder de letter a en dat zij achtereenvolgens is aangewezen door de lijn uitgezet door middel der volgende grenspalen geplaatst op de loodlijnen aangeteekend op de meetlijnen gemerkt op het hierbij gevoegde plan onder de letters M,N,O,P,Q,R (op den Belgischen kant) en M¹ tot R¹ (op den Nederlandschen kant).

Het getal grenspalen benoodigd tot de nadere grensuitpaling tusschen de Grenspalen N°.296 en 297 is van zevenendertig.

Gedaan te Moerbeke in driedubbel afschrift, met medegaande kaarten, waarvan een afschrift voor het Belgisch Gouvernement, een tweede voor het Provinciaal Gouvernement en het derde om nedergelegd te worden ten gemeentehuize van Wachtebeke en te dienen tot inlichting en verklaring van het deel, deze gemeente betreffende, van het proces-verbaal van grensuitpaling van den 22 November 1844, waarop hiervoren gewezen is.

Besloten in tegenwoordigheid der Heeren Fermont en Mattele, voornoemd die met ons het tegenwoordig proces-verbaal hebben geteekend. Daarenboven verklaart de ondergeteekende Burgemeester der Gemeente Wachtebeke dat hij voor zijne gemeente met het voormeld proces verbaal een afschrift der bijgevoegde kaarten ontvangen heeft.

Le Delege des Pays-Bas

Vermeulen

le Bourgemestre d' Overslag

D. Mattele

Le Delege de Belge

C.F.Cazenave

le Bourgemestre de Wachtebeke

D. Fermont

§ 2. Van deze grenspaal gaat de grens, na de genoemde dijk van de Overslagpolder overgestoken te hebben, verder in zuidwestelijke richting **door het dorp Overslag**. Ze **volgt eerst de sloot**, die langs de noordelijke zijde van een weiland 479 B van Wachtebeke gaat; daarna, terwijl de dorpsstraat, genaamd **Axelseweg** aan Nederland blijft, gaat langs de zuidzijde tot bij aan de westelijke hoek van het huis 457 B van Wachtebeke. Op dit punt zal een **grenspaal (No. 298)** worden geplaatst. (230m.)

GP 297 staat op de Kaaidijk van de Overslagpolder.

Hier vandaan volgt de grens de restanten van een kanaaltje langs de Dorpsstraat, tot we de bebouwde kom van Overslag bereiken.

Vlak achter de 2° Oostenrijkse grenspaal staat een kadasterplaatje met kadasterbuis.

De Oostenrijker staat tegenover huisnummer 21 aan de Dorpsstraat. Vervolgens komen we op de plaats waar de Dorpsstraat naar het zuiden buigt, waar 2 hoofdpalen **GP298 en 299** en een Oostenrijker staan.

GP297 (1915)

GP 297 EN GS 296B (OOSTENRIJKER/RECHTS VAN DE DUITSE SABEL) IN 1915 VANUIT BELGIË GENOMEN TE OVERSLAG. DE NEDERLANDSE GRENSWACHTEN STAAN TER LINKERZIJDE.

EEN NEGENTAL NEDERLANDSE GRENSWACHTEN MET VIER DUITSERS. VAAG IS DE DRAAD WAARNEEMBAAR WAARMEE EEN DEEL VAN DE GRENS VAN OVERSLAG WAS AFGEZET, OMWIKKELD ROND DE 297 DE IJZEREN DRAAD LIEP IN HET GEVAL VAN DIT TWEELINGDORP RÓND DE DORPSKERN EN ER NIET DWARS DOORHEEN: DE ZG. 'KIPPENDRAAD'. OOK HIER ONSTOND – ZOALS OP MEERDERE PLEKKEN- EEN “BIJNA”-NIEMANDSLAND (MOERSHOOFDE/ KLEIN BELGIË) WAARBIJ BELGISCHE BURGERS DRIE MAAL DAAGS ÉÉN UUR NAAR HET BELGISCHE GEDEELTE KONDEN GAAN. DE GRENS MET NEDERLAND –ZOALS HIERBOVEN- WAS IN OVERSLAG GEHEEL AFGEGRENDELD.

- 14 In Overslag ziet u al heel snel aan uw rechter huis met aan de straatzijde een kleine naamspaal. Hij draagt geen wapens, waarmee wordt gegeven dat de paal niet op de grens staat. Hij heeft als naam "Limes est", wat betekent: grens. De echte rijks- en gemeentegrens ligt e

In de bocht van de Dorpsstraat is links grenspaal te zien, voor het restant van de Zoute Vaart. U bent hier tevens op het meest zuidelijke punt van Vlaanderen (afbeelding J).

Als u goed rondkijkt zult u op korte afstand van de grenspaal een forse stenen paal ontdekken, de zogenaamde Oostenrijkse grenspaal. Aan de ene zijde draagt deze een medaillon met de Nederlandse leeuw en aan de andere zijde een medaillon met de Oostenrijkse leeuw. Deze palen werden in de 18e eeuw geplaatst om het meningsverschil tussen Axel en Assenede (België) over de juiste ligging van de grens. Bij een overeenkomst van de Staten-Generaal in Den Haag en de Staten-Generaal van de Oostenrijkse Nederlanden, werd de plaats van de grenspaal vastgesteld. Om de paal van dichtbij te bekijken hoort u de schoenen niet vuil te maken, want er staan vele exemplaren in Overslag. De eerste staat al iets van de Dorpsstraat aan de linkerzijde bij een transfe

Het lokale VVV heeft zo haar wijsheden: de naamspaal in 1op2 heeft geen wapens *dus* staat 'ie niet op de grens (14) ! Welnu, hij heeft thans de meest-glorieuze 'bewapening', staat nu voor de deur van "Limes Est". Nu nog een nieuwe folder VVV !

§ 3. Van deze grenspaal gaat de grens over de genoemde Axelseweg en richt zich op de noordelijke geveltop van het huis 456 B van Wachtebeke, waar een **grenspaal (No. 299)** zal worden geplaatst. **(10m.)**

GP 298 staat aan de zuidzijde van de Dorpsstraat.
Aan de overkant van de smalle straat zien we GP299.

Overslag profileert zich als 'Grenzeloze Tweeling'

door Wout Bareman, donderdag 24 maart 2011 | 12:13 | Laast bijgewerkt op: donderdag 24 maart 2011 | 12:15

BNdeStem 24-3-2011

Tekstgrootte

Sommigen noemen het een vergeten hoek van Zeeuws-Vlaanderen, anderen daarentegen reppen van een internationale leefgemeenschap in twee landen.

Overslag is het allebei. Oud-bankdirecteur John van Eck probeert in opdracht van 't Overslags Comité het grensdorp, de kleinste kern van de gemeente Terneuzen, de komende tijd nadrukkelijk op de kaart te zetten. "Ik ben aan de slag gegaan in het kader van de thematisering van de kernen in de gemeente en met steun van het project Kunst-in-de-Kern en het Europees Landbouwfonds. Op die manier is er aardig wat geld binnengehaald en dat gebruiken we nu voor aardige doeleinden zoals de plaatsing van een kunstwerk, de markering van de grens in het wegdek en billboards met daarop de geschiedenis van het dorp."

Het grensdorp wordt gepresenteerd als Overslag, Grenzeloze Tweeling. Met een vette knipoog naar de bij heemkundigen vermaarde Tweeling van Overslag. "Dat slaat niet alleen op de verwevenheid en verbondenheid met de Vlaamse evenknie, maar ook op de grenspalen 298 en 299, die vlakbij elkaar de grens markeren. Alleen dat al - zo dicht bij elkaar - is een unicum aan onze landsgrenzen."

Van Eck, die in 1998 'op' Overslag kwam wonen, heeft maar één doel voor ogen: "De kleinste kern van de gemeente mee laten tellen. De enige manier om hier de eigenheid te onderstrepen is duidelijk te maken waarom een Staatsgrens hier geen grens is. We zijn geen voorpost of een aanhangsel van Zuiddorpe, we horen bij Groot-Overslag, ook al behoort dat grotendeels tot het Belgisch territorium. De harmonie en de harmonie zijn een metafoor voor de twee-eenheid. Onze kinderen gaan naar de Vlaamse school en de Vlaamse kinderen op hun beurt komen bij ons Koninginnedag vieren." Trouwens, waar elders gebeurt het dat overleden Nederlandse staatsburgers ter aarde worden besteld op een begraafplaats over de grens en dat Nederlandse kerkgangers na de mis de grens over trekken om er een goed glas bier te drinken? In Overslag.

Pronkstuk van het project Overslag, Grenzeloze Tweeling wordt straks ontegenzeggelijk het kunstwerk 'd'n Overslag' van dorpsbewoner Tony Dielen. Het wordt zaterdag 16 april officieel onthuld door burgemeester Jan Lonink. Diezelfde middag onthullen wethouder Pim Broekhuysen en schepen Piet Penneman van Wachtebeke de billboards. Voor die feestelijke gelegenheid gaat ook het oude douanekantoor weer even open. Van Eck met een lach: "We beginnen in café 't Hoeksken en eindigen in buurthuis 't Hoeksken. Het wordt een spektakel!"

OVERSLAG - Grenzeloze Tweeling ZieZeeland.nl

21-03-2011

De ‘Thematisering’ van de kernen van de Gemeente Terneuzen is aan Overslag niet voorbijgegaan. Namens “’t Overslags Comité” heeft John van Eck een succesvol gebleken poging in het werk gesteld ook die kleinste kern recht te doen in haar streven mee te tellen. “De enige manier om hier de eigenheid te onderstrepen is duidelijk te maken waarom een staatsgrens hier geen grens is. We hangen hier immers niet af van Koewacht ook al is dat sedert de laatste indeling Terneuzens gebleven, noch zijn we voorpost van Zuiddorpe maar we horen wél bij Groot-Overslag ook al ligt dat goeddeels op Belgisch territorium en we zitten ook uitdrukkelijk ten zuiden van de Spaanse Linies. En ook al zijn we Nederlands, we schampen net zoals Koewacht en Clinge dus uitdrukkelijk tegen het Belgische gedeelte aan, dat meer dan tweederde van dit grensdorp uitmaakt overigens, maar wel beperkter ‘voorzien’ is.

Het thema voor het Project werd dan ook “Overslag, Grenzeloze Tweeling” wat niet alleen slaat op de verwevenheid en verbondenheid met de Vlaamse evenknie, maar ook op twee van de vele Oostenrijkse- en Tractaat-grenspalen meer in het bijzonder de 298 en de 299, (te vinden bij de frituur ‘op de belg’) en in de heemkunde bekend als ‘Tweeling van Overslag’.

Nergens op de staatsgrens staan twee grenspalen zo dicht bij elkaar en alleen de ‘drieling van Retranchement’ kan ze in haar bekendheid zo mogelijk nog de loef afsteken. In Overslag zijn niet alleen de schutterij en de harmonie feitelijk dé metafoor voor haar twee-eenheid maar de grens wordt ook overschreden door de vele schoolkinderen die aan de andere kant van de meet ‘hun’ school bezoeken. En als tegenprestatie komen de Belgische schoolkinderen samen met hun Nederlandse klasgenoten ‘op ’t Ollands’ Koninginnedag vieren, getooid in oranje kleuren, bij de grens ontvangen door een heuse prinses van Oranje.

“Waar vindt je dat en waar vindt je dat ’s lands burgers goeddeels begraven worden in een ander land, dáár staat immers ‘onze’ RK kerk en na de H. Mis pakken we dáár dan ook onze pint. “ stelt van Eck.

Ten tijde van de 1^e Wereldoorlog, waarbij Nederland neutraal bleef, liep een immense stroomdraad -de dodendraad- dwars door het dorp zodanig dat ze

goeddeels het Belgische gedeelte omvatte en bewoners drie maal daags de gelegenheid kregen naar nota bene hun eigen land uit te wijken. De grens met Nederland was met een tweede ‘kippendraad’ ook nog eens afgezet met alle smokkel en -zoals de Duitsers stelden- ‘spionage’ van dien. Maar ’t werd sámen beleefd zowel oorlog als in 1944 de bevrijding .

Overslag is niet alleen de kleinste kern van Terneuzen, maar was al evenzeer landelijk tot 1970 de kleinste gemeente van het land en bekend tot in ’s lands uithoeken: ze maakte jarenlang als eerste de verkiezingsuitslag bekend en met 150 kiesgerechtigden kon dat ook moeilijk anders. ’T Overslags Comité vindt dat deze ‘kleine’ Terneuzense kern, niet in de vergetelheid mag raken. Namens hen heeft John van Eck dat als drijvende kracht achter het project gedaan door de rol die de grens speelde weer zichtbaar te maken.

Door grensmarkeringen in het wegdek (zoals die in Baarle-Nassau/Hertog te vinden zijn) en door twee grote infopanelen die op het Nederlandse deel zullen verschijnen met informatie en foto’s voor bewoner en toerist. Centraal staat een beeldstructuur genaamd ‘ d’n Overslagh’ van de hand van Tony Dielen, eveneens uit Overslag. Het beeld werd door de kunstenaar ontworpen en vervaardigd uit rvs en koperplaat rustend op een betonpoer die in arduin is gevat; door de openingen in de structuur is te midden van het omringende groen mede door het doorlatende licht een verfijnde transparantie ontstaan wat een extra dimensie geeft aan beeld en setting.

Het beeld geeft de overslag van goederen weer die destijds plaats moest vinden tussen scheepjes omreden van het niveauverschil in het Axelsvaardeken en een zij-arm van de Schelde; naar analogie daarvan ontstond zo ooit het gemeentewapen van Overslag. De lange scheepsmast is -zoals de kunstenaar zelf aangeeft-“prachtig passend te midden van de omringende hoge bomen” .

Tussen beeld en infopanelen en de voor deze gelegenheid door de provincie gerestaureerde grenspaal 297 is een loopbrug aangebracht die aansluiting geeft op deze unieke combinatie van Oostenrijkse en 1843-grenspaal nog beiden óp de grens, daar waar vele ‘Oostenrijkers’ verdwenen zijn of geheel buiten de grenslijn staan.

De openingshandeling door Burgemeester Lonink, Wethouder Broekhuijsen van Terneuzen en 1^e Schepene Penneman van Wachtebeke vindt plaats op zaterdagmiddag 16 april 2011 om drie uur. Ze wordt voorafgegaan door de tijdelijke ingebruikname van het voormalige douanekantoor (met uitgebreide parkeermogelijkheid op het Omer van Puyveldeplein voor de kerk) in Belgisch Overslag.

En om de eenheid te verzinnebeelden is de ontvangst dan ook dáár voorzien in Café ‘Het Hoeksken’, België om 15.00h; de afsluiting van de festiviteit wordt gehouden op het Nederlandse gedeelte in het Buurthuis met diezelfde naam “Het Hoeksken” Nederland.

“Méér Overslag kan iemand niet bedenken en daarmee de beste reden om te komen kijken” aldus het Comité.

§ 4. Van daar volgt ze de zuidelijke zijde van een vertakking van de weg van de Overslagpolder, die aan Nederland blijft, tot aan het punt waar deze weg naar het noorden draait om langs de oostelijke zijde van dijk van Wachtebeke te gaan.

Op dit punt zal een grenspaal (No. 300) bij de oostelijke hoek van het perceel 430 B (België), worden geplaatst. (300m.)

GP 299 staat aan de noordzijde van de Dorpsstraat, tegenover GP 298.

Vlakbij staat de 3^e Oostenrijkse grenspaal, die tot enkele jaren geleden heeft dienst gedaan als dorpel tussen de beide hekpalen ter plaatse.

Hier volgt de grens het Gebuurte in westelijke richting, tot we de 4^e Oostenrijkse grenspaal bereiken. Bij het bereiken van de Overslagsdijk komen we aan de plaats van **GP 300**.

§ 5. Van dit punt volgt de grens de westzijde van de weg van de genoemde Overslagpolder, tot aan de dijk, die deze polder scheidt van de Sint Elooispolder, op zodanige wijze, dat de dijk van Wachtebeke en de daarop gebouwde huizen aan België blijven. Op dit punt zal een grenspaal (No. 301) worden geplaatst. (1070m.)

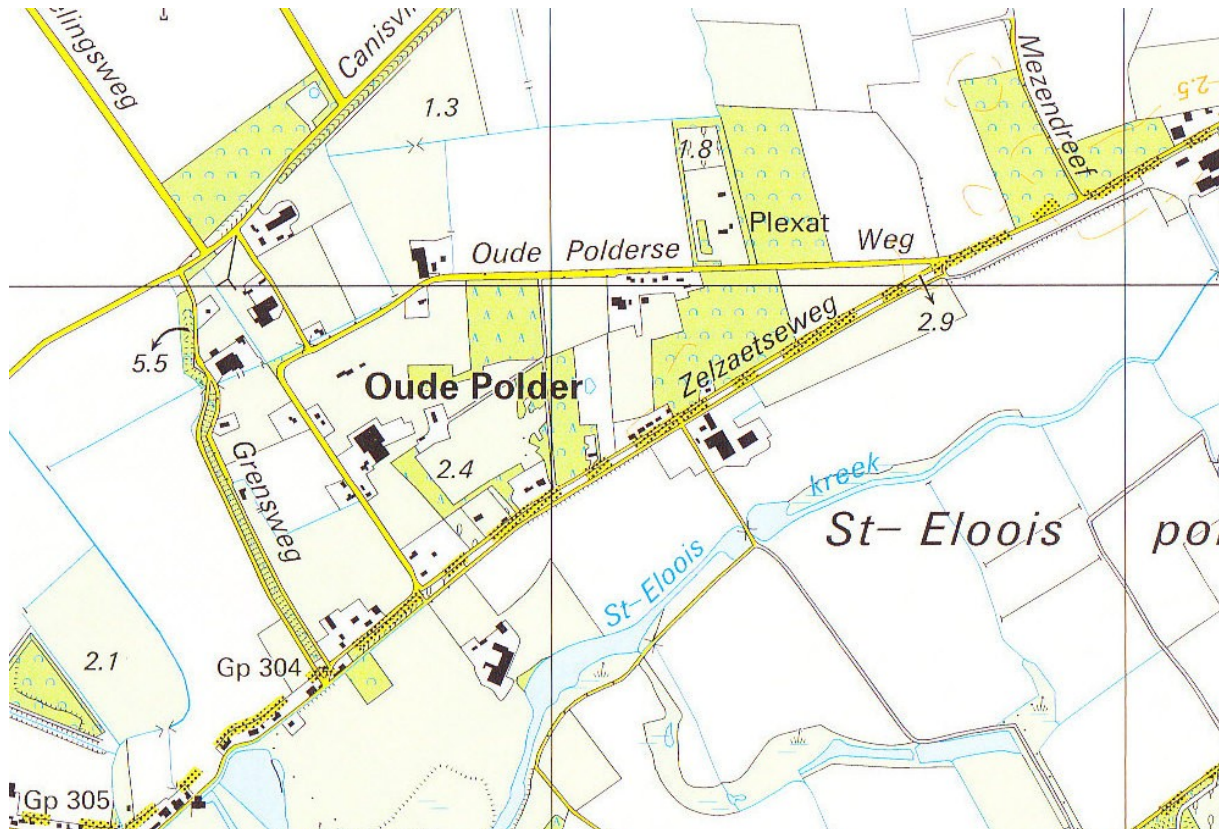
GP 300 staat aan het begin van de Overslagsedijk.

De grens maakt een haakse bocht naar het noordwesten en volgt de Overslagsedijk, vlak achter een paar huizen van het Gebuurte langs. Hier vinden we tussen de klimop de 5^e Oostenrijkse grenspaal. Even verder vinden we nog een kadasterpaaltje. De grens kruist de Palingstraat(B) / Gebuurte(N) en vervolgt de bijna geheel afgegraven Overslagpolderdijk tot de plaats van **GP 301**.

§ 6. Van deze grenspaal gaat de grens, na over de dijk gegaan te zijn terwijl aan België **blijven de woningen, die zich bevinden in de hoek die door deze twee dijken wordt gevormd, naar het noordoosten om de zuidelijke zijde van de weg te volgen, die aan de noord zijde, de dijken van de Sint-Eloois polder scheidt van de Overslagpolder en van Varempépolder, tot aan het snijpunt van de dijken van de Sint-Eloois polder en de Varempépolder. De genoemde weg blijft aan België en de dijken aan Nederland.**

Op dit punt zal, op de kant van de wegen die de grens vormden, een **grenspaal (No. 302)** worden geplaatst, die aangeeft het contactpunt van de gemeenten Overslag en Zuiddorpe (Nederland) en Wachtebeke (België). **(1680m.)**

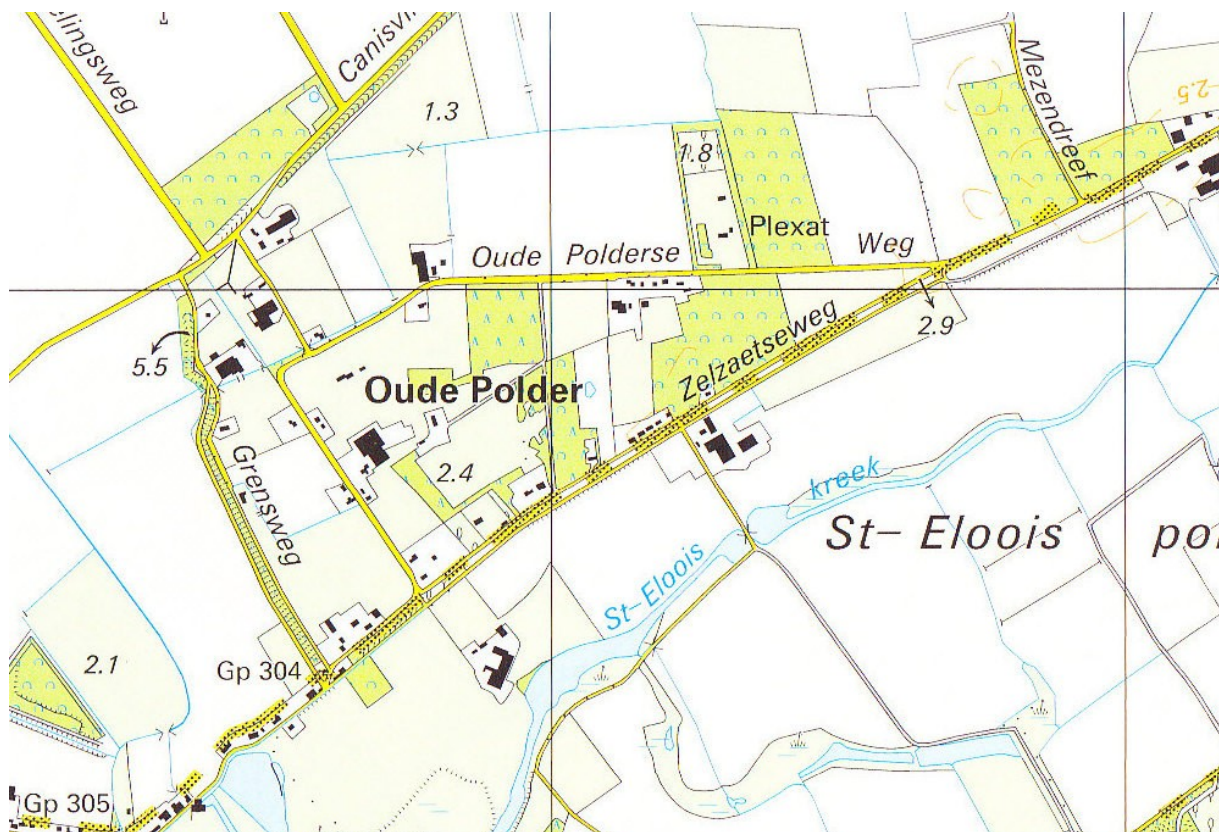

GP 301 staat op kruising van de Overslagdijk met de Sint Elooispolderdijk. Hiervandaan loopt de grens over de kruin van de dijk rond de Sint Elooispolder, eerst naar het noordoosten. Vervolgens naar het noordnoordoosten tot de plaats van **GP 302**.

ARTIKEL 125.**Grens tussen de gemeenten Wachtebeke (België) en Zuiddorpe (Nederland).**

§1. Van het contactpunt tussen de gemeenten Overslag en Zuiddorpe (Nederland) en Wachtebeke (België), gaat de grens naar het noordwesten om de weg te volgen, die van de buitenzijde van de dijk van de Sint-Elooispolder loopt.

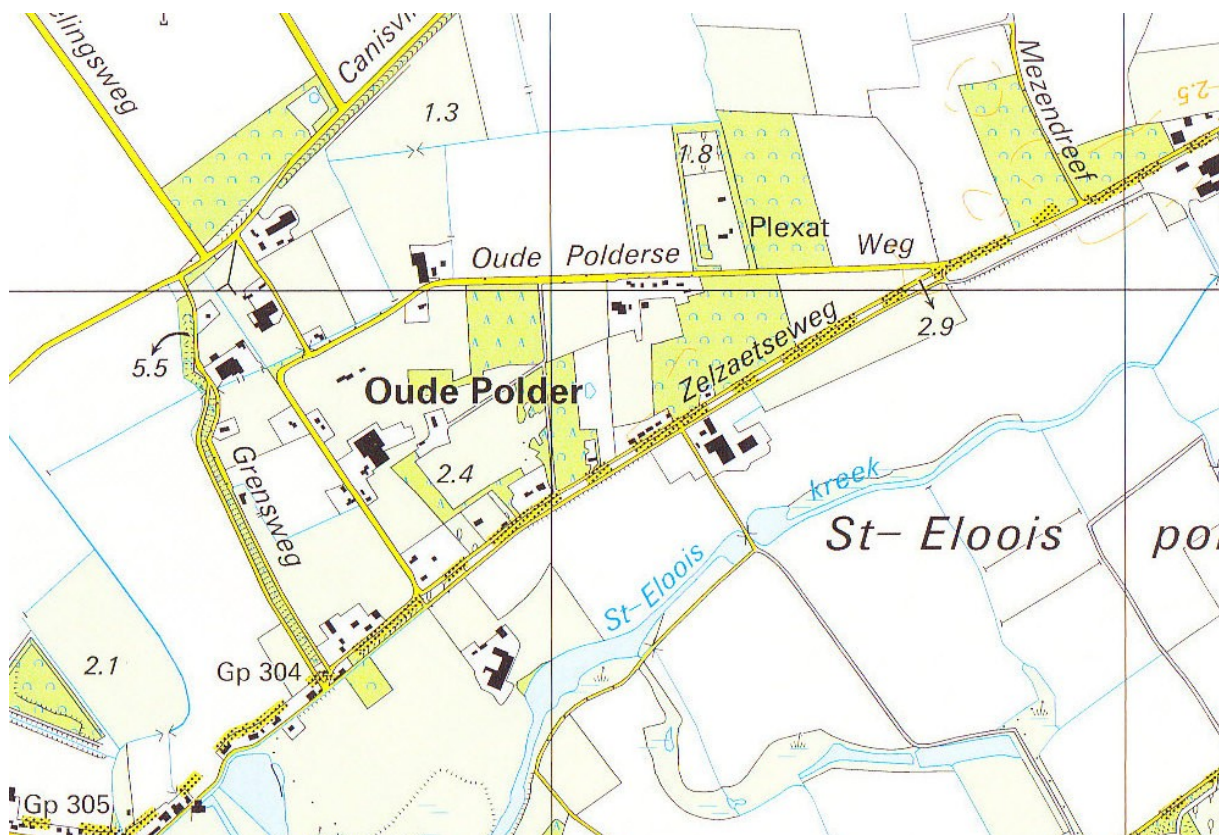
Deze weg blijft aan Nederland en de dijk aan België, tot tegenover het huis 342 B van Zuiddorpe, waar een **grenspaal (No. 303)** geplaatst zal worden. **(580 m.)**

GP 302 staat op het kruispunt van de Kromhoekseweg, de Zuiddorpseweg en de Overslagseweg, waar vandaan de grens weer de dijk van de Sint Elooispolder volgt naar het noord-noordwesten tot de plaats van **GP 303**, die vlak achter de hoge haag moet staan.

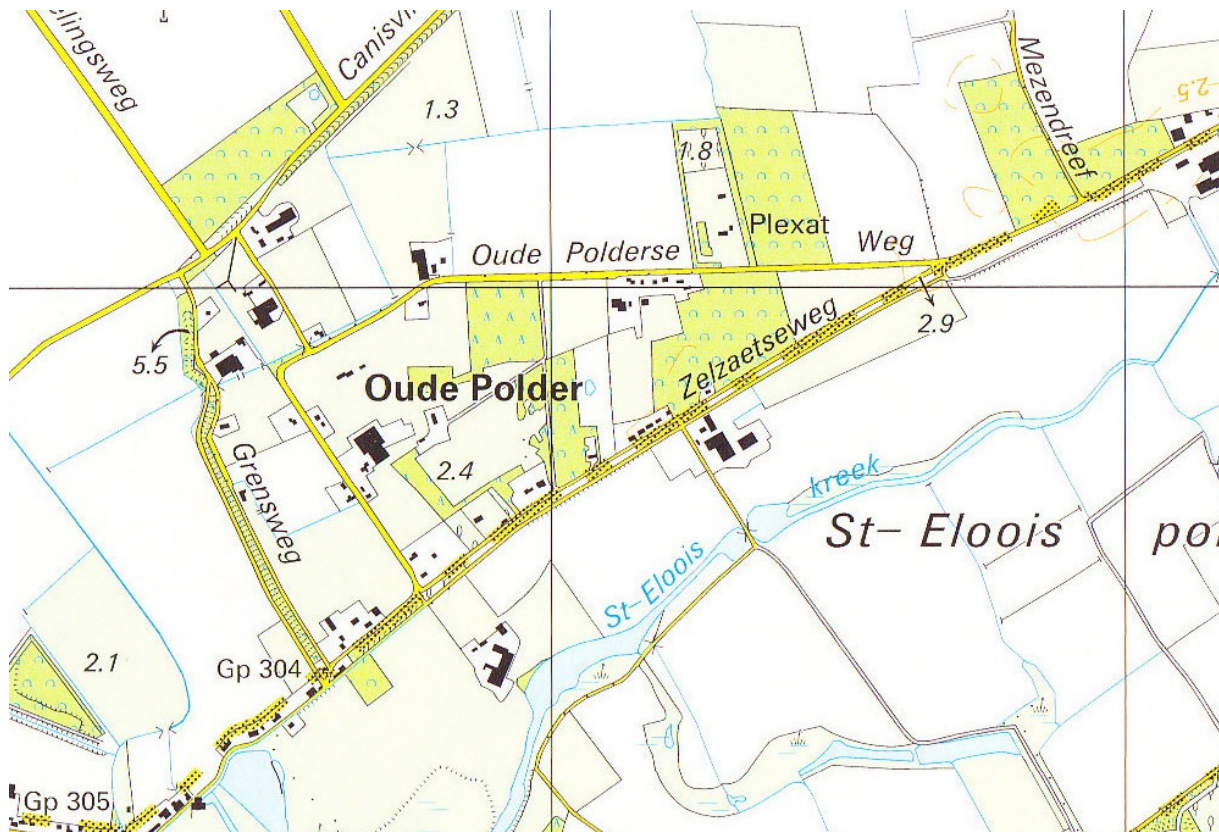
Op 28-9-1995 wordt gemeld dat GP 302 is omgevallen en zal worden opgeslagen te Axel.
Op 28-11-1995 gaat er een brief naar de burgemeester van Axel.
Op 9-5-1996 is er een Proces Verbaal van herplaatsing van GP302 op de oude plaats.

§ 2. Van dit punt draait de grens naar het zuidwesten en volgt de weg genaamd de **Oudenburgse sluis**, die langs de noordelijke zijde van de dijk van genoemde Sint-Elooispolder loopt. (De weg blijft aan Nederland en de dijk aan België), tot aan de komst aan de dijk, die de polder **Zuiddorpe (Noorderdeel)** scheidt van de **Lippenspolder**. Op het punt waar de grens deze dijk overgaat, zal een **grenspaal (No. 304)** worden geplaatst. (2040m.)

GP 303 staat waar de Overslagseweg de Hoofdweg Zuid(N) en de Zelzaetseweg(B) bereikt, in het gehucht De Sterre. Deze paal is inmiddels aan het oog van de voorbijganger onttrokken door een coniferen haag. Het nummer was met veel kunst en vliegwerk door de haag heen te fotograferen. De bewoonster van het huis was bepaald niet gediend van grenspaalzoekers. Op de vraag “zou ik de grenspaal mogen” riep ze meteen “gefeliciteerd, neeeee”. De grens volgt de Zelzaetseweg naar het zuidwesten tot de splitsing met de Oude Polderseweg en passeert de noordelijke zijweg Langedreef . Vervolgens bereiken we de plaats van **GP 304**.

§ 3. Van dit punt wordt de grens gevormd door de sloot die langs de noordzijde van genoemde dijk van de Sint-Elooispolder loopt, tot aan de grote sluis van Wachtebeke, die aan België blijft en die gelegen is in het kanaal van Langelede. Op de rechteroever van dit kanaal, op het punt waar de sloot de grens vormt, bij de zuidelijke hoek van perceel 22 B van Zuiddorpe, zal een **grenspaal (No. 305)** worden geplaatst. (460m.)

GP 304 staat op de kruising van de Zelzaetseweg met de Grenswweg. De grenspaal staat tegenover een heel bijzonder huis, waar een architect woont. De grens volgt een sloot achter de dijkhuizen langs en passeert een afwateringskanaal van de Sint-Elooiskreek(B) met een fraai gemetselde duiker, die onder een boerenerf door is gegaan. Een 50 meters verder staat **GP 305**.

Begin 1986 is GP 304 omvergereden en tijdelijk opgeslagen in Sas van Gent. Op 13-4-1989 is er een Proces Verbaal van herplaatsing op de oorspronkelijke plek. Coördinaten zijn 48.618,62—359.334,87. De volgende dag staat er een artikel in de PZC.

§ 4. Van dit punt gaat de grens **over genoemd kanaal, gaat langs een sloot (Bermssloot) en gaat langs de noordzijde van de dijk van Wachtebeke, die aan België blijft, tot aan het ontmoetingspunt met de dijk van de Sint-Francispolder. Op dit punt zal een **grenspaal (No. 306)** worden geplaatst, die het contactpunt tussen de gemeenten Zuiddorpe (Nederland), Wachtebeke en Zelzate (België) zal aangeven. (260m.)**

GP 305 staat achter de Oudenburgschsluis op de oostelijke oever van de Langelede. Dan loopt de grens in westelijke richting, achter een aantal huizen langs naar de standplaats van **GP 306**.

ARTIKEL 126.***Grens tussen de gemeenten Zelzate (België) en Zuiddorpe (Nederland).***

Vanaf het hierboven omschreven punt (No. 306) gaat de grens naar het noordwesten door het midden van de afwateringssloot, die aan de noordoostelijke zijde van de dijk van de Sint-Francispolder loopt, tot aan het ontmoetingspunt van de gemeenten Zuiddorpe, Sas van Gent (Nederland) en Zelzate (België).

Bij dit punt, bij de weg genaamd Oosterlangeweg zal een grenspaal (No. 307) geplaatst worden. Dit gedeelte van de genoemde dijk blijft aan België. (340 m.)

GP 306 staat op de meest oostelijke hoek van de Sint-Francispolder(B). Dan loopt de grens in noordwestelijke richting naar **GP 307**.

ARTIKEL 127.**(2330+1530=3860 m.)*****Grens tussen de gemeenten Zelzate (België) en Sas van Gent (Nederland).***

§ 1. Vanaf het contactpunt, genoemd in het vorige artikel (grenspaal No. 307), verlaat de grens voornoemde sloot, gaat over de dijk van de Sint-Francispolder, om in al zijn kronkelingen het midden van de sloot (Bermisloot) te volgen, die langs de zuidzijde van genoemde dijk van deze polder en van de Karnemelkpolder gaat en komt, na over de rechter dijk van het Kanaal van Gent genaamd Gentsevaart, gegaan te zijn, in het midden van dit kanaal. De hierboven genoemde dijken blijven aan Nederland.

Tegenover dit punt en op de oostelijke oever van dit kanaal zal een **grenspaal (No. 308)** geplaatst worden. **Tien hulpstenen** zullen de voornaamste hoeken van de grens tussen de twee laatste grenspalen aanduiden; zij zullen worden geplaatst, te weten:

De eerste aan de kant van de sloot op de noordoost hoek van het perceel 145 B van Zelzate;

de tweede op de noordhoek van het perceel 137 B van Zelzate, d.i. het ontmoetingspunt van de sloot met een oude kreek 136 en 135 B van Zelzate;

de derde op het ontmoetingspunt van de sloot met de scheiding van de percelen 132 en 118 B van Zelzate;

de vierde op de noordhoek van het perceel 90 B van Zelzate;

de vijfde op de oostelijke hoek van het perceel 349 B van Zelzate; (oud fort Sint Etienne)

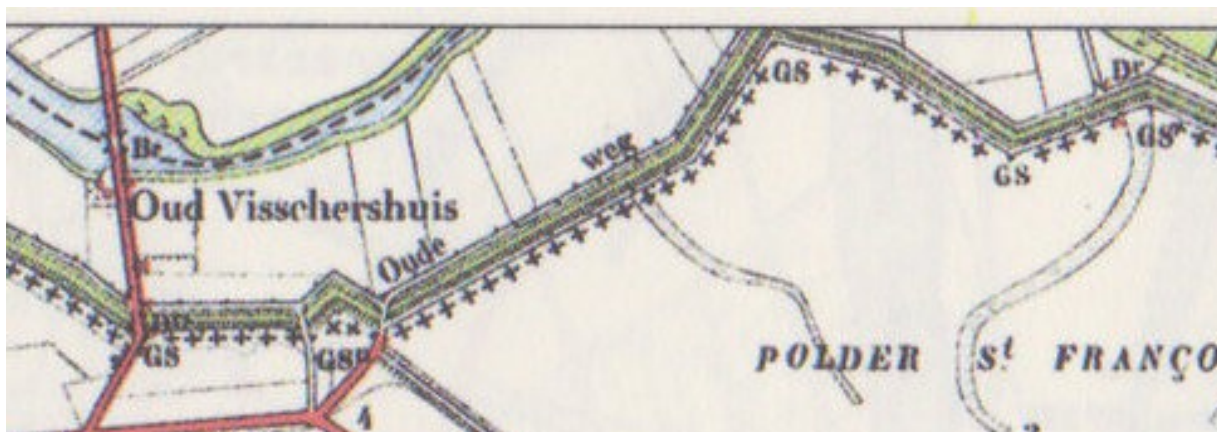
de zesde op, de noordelijke hoek van het zelfde perceel;

de zevende op de westelijke hoek van het zelfde perceel;

de achtste op het ontmoetingspunt van de sloot met de weg genaamd Nieuwe straat;

de negende op het ontmoetingspunt van de sloot met de gracht van het oude fort Sint Antonis, en de tiende op de hoek die de grens vormt ten noord oosten van dit oude fort.

GP 307 staat op de hoek van Francispolderdijk met de Molenstraat.

Op 27-1-1997 is er een nieuwe kop op de paal gelast.

Op 10-10-1910 is er een proces Verbaal, waarin de grenslijn tussen GP307 en 308 nauwkeurig is beschreven, evenals de 10 geplaatste tussenpalen.

In 1993 is de grenslijn opnieuw opgemeten tussen GP307 en 308.

De grens loopt met een 1° haakse hoek verder in zuidwestelijke richting tot de plaats waar GS 207a zou moeten zijn.

GS 307a zit in een dam op de 1e stompe hoek in de grens, aan de Stekkerweg, maar die heb ik in 2009 helaas niet gevonden. In 2010 werd de steen opgegraven en herplaatst. De grens gaat in west-noordwestelijke richting verder tot de 2° stompe hoek.

GS 307b staat op de 2e stompe hoek, aan de Stekkerweg, even voor een sluisje in de grenssloot. De grens gaat in west-zuidwestelijke richting verder tot de 3° stompe hoek.

GS 307c staat op de 3e stompe hoek, aan de Stekkerweg. De grens gaat in west-noordwestelijke richting verder tot de 4° stompe hoek.

GS 307d staat op de 4e stompe hoek, aan de Stekkerweg bij de Spuitvakweg. De grens gaat in zuidwestelijke richting verder tot de 5° stompe hoek.

GS 307e staat op de 5e stompe hoek, op de oosthoek van fort Sint Etienne. Een 100-tal meters verder zou GS 307f moeten staan, maar die was op de berekende plaats niet meer te vinden.

GS 307g staat op de 6e stompe hoek, op de westhoek van fort Sint Etienne. Hier vandaan gaat de grens in westelijke richting verder en kruist de Tractaatweg (N62), waar aan de overkant GP 307A staat.

GP 307A is een nieuwe, in 2000 geplaatste, grenspaal en staat aan de westzijde van de N62 of Tractaatweg Terneuzen-Gent. Hier is het gietmerk "RW" te zien.

ARTIKEL 127.**(2330+1530=3860 m.)*****Grens tussen de gemeenten Zelzate (België) en Sas van Gent (Nederland).***

§ 1. Vanaf het contactpunt, genoemd in het vorige artikel (grenspaal No. 307), verlaat de grens voornoemde sloot, gaat over de dijk van de Sint-Francispolder, om in al zijn kronkelingen het midden van de sloot (Bermsloot) te volgen, die langs de zuidzijde van genoemde dijk van deze polder en van de Karnemelkpolder gaat en komt, na over de rechter dijk van het Kanaal van Gent genaamd Gentsevaart, gegaan te zijn, in het midden van dit kanaal. De hierboven genoemde dijken blijven aan Nederland.

Tegenover dit punt en op de oostelijke oever van dit kanaal zal een **grenspaal (No. 308)** geplaatst worden. **Tien hulpstenen** zullen de voornaamste hoeken van de grens tussen de twee laatste grenspalen aanduiden; zij zullen worden geplaatst, te weten:

De eerste aan de kant van de sloot op de noordoost hoek van het perceel 145 B van Zelzate;

de tweede op de noordhoek van het perceel 137 B van Zelzate, d.i. het ontmoetingspunt van de sloot met een oude kreek 136 en 135 B van Zelzate;

de derde op het ontmoetingspunt van de sloot met de scheiding van de percelen 132 en 118 B van Zelzate;

de vierde op de noordhoek van het perceel 90 B van Zelzate;

de vijfde op de oostelijke hoek van het perceel 349 B van Zelzate; (oud fort Sint Etienne)

de zesde op, de noordelijke hoek van het zelfde perceel;

de zevende op de westelijke hoek van het zelfde perceel;

de achtste op het ontmoetingspunt van de sloot met de weg genaamd Nieuwe straat;

de negende op het ontmoetingspunt van de sloot met de gracht van het oude fort Sint

Antonis, en de tiende op de hoek die de grens vormt ten noord oosten van dit oude fort.

GP 307A is een nieuwe, in 2000 geplaatste, grenspaal en staat aan de westzijde van de N62 of Tractaatweg Terneuzen-Gent. Hier is het gietmerk "RW" te zien.

Op 12-4-2000 wordt de gegoten grenspaal terug gestuurd naar fa. Decloedt omdat er abusievelijk het nummer 207A op is gezet. De "2" moet worden vervangen door een "3".
Op 17-10-2000 is er een raming van de plaatsingskosten voor een bedrag van 2400 gulden.
Op 19-10-2000 is er een Proces Verbaal opgemaakt van de plaatsing van een nieuwe grenspaal tussen GS 307g en 307h. Coördinaten zijn 45.783,00—358.931,12.
Op 20-10-2000 wordt er in de PZC een artikel aan gewijd.
Op 7-11-2000 komt de rekening van fa. Decloedt: 38.631Bfr. (fl.2110,36).
De rekening voor de plaatsing valt fors hoger uit: fl.3121,97!

Datum nieuwsfeit: 18-10-2000 Provincie Zeeland
Nieuwe grenspaal ter hoogte van Tractaatweg

Morgen, donderdag 19 oktober, wordt de grens tussen Belgisch en Nederlands Vlaanderen gemarkeerd met een extra grenspaal. De paal komt aan de westkant van de Tractaatweg (N253) en krijgt het nummer 307A.

Tot nu toe werd de grens ter plekke niet aangeduid. In de loop van de jaren is het gebruik van de overgang gegroeid en ook wordt min of meer vooruitgelopen op de verwachte toeneming van het verkeer als de Westerscheldetunnel in gebruik wordt genomen. Zowel voor het passerende verkeer als voor de hulpdiensten aan weerskanten van de grens wordt de markering daarom dienstig geacht. Vooral bij ongelukken en de daaruit voortvloeiende gevolgen en aansprakelijkheden is het van belang te weten of daarop Belgisch dan wel Nederlands recht van toepassing is. Van daar ook dat bij de plaatsing zowel het Belgische als het Nederlandse kadaster aanwezig zal zijn om proces-verbaal op te maken.

Het wordt de eerste grenspaal in Zeeuwsch-Vlaanderen die het jaartal 2000 draagt. De eerste - nummer 268A - is eerder dit jaar geplaatst langs het Schelde-Rijnkanaal. Voor de nummering "A" is gekozen om niet alle volgende grenspalen te hoeven vernummeren als er een nieuwe wordt tussen geplaatst.

18 oktober 2000, mw. J.C. van Nieuwenhuijze, tel. 0118-631402, nr. 88/2000

Van hier gaat de grens in westelijke richting verder tot de plaats van GS 307h.

GS 307h staat op de 8e stompe hoek, tegenover de Vissersverkorting(N) aan de Sint Stevensstraat(B), waarna de grens in westnoordwestelijke richting de grenssloot volgt, over de kruising met de Karnemelkstraat(B), naar de 9^e (haakse) hoek, waar GS 307i zou moeten staan.

GS 307i is in deze 9e hoek niet meer te vinden.

GS 307j is in de 10e bocht eveneens niet meer te vinden.

De grens volgt de sloot in westelijke richting tot aan de plaats van **GP 308**.

Op 7 meter afstand van de oorspronkelijke plaats van GP308 staat nog een arduinen hulppaal, waar we GP 308 al zien staan.

§ 2. Vanaf het hierboven omschreven punt (grenspaal No. 308) herneemt de grens **het midden van het Kanaal naar Gent in zuidelijke richting, tot aan de lijn aangegeven door de zuidelijke geveltop van het huis van Stevis Jaques, gelegen op perceel 527 C van Sas van Gent. In het verlengde van deze geveltop, en op de zuidoostelijke hoek van dit huis, zal een grenspaal (No. 309) geplaatst worden. Het gedeelte van het kanaal, waarvan het midden de grens vormt, zal worden gedeeld. (500m.)**

GP 308 staat aan de oostelijke oever van het Kanaal van Terneuzen naar Gent.

We brengen nog een bezoek aan de plaats waar tot aan de uiteindelijke ratificering een kleine strook Nederlands grondgebied in België heeft gelegen. Het is een smalle strook op de landtong tussen het oude en het nieuwe kanaal. De oostelijk lijn liep vanaf GP 308 door het water, bijna naar de dam in het oude kanaal, dan naar het westen tot een 10-tal meters op de kade, ongeveer waar de matten liggen. Dan liep de grens in noord-noordwestelijke richting via de punt van de landtong naar het midden van het kanaal. Dit werd me door de voorzitter van de watersportvereniging verteld. Aan de overzijde van het kanaal zien we GP 309 al staan. Aan de westelijke zijde van het Kanaal van Gent naar Terneuzen bereikt de grens de kade, waar veel borden staan rond GP 309.

☞ Traject tussen grenspaal 308 en 310 aan weerszijden van het Kanaal

In het Tractaat van 19-4-1839 wordt het verloop van de grens in de Gentse Vaart omschreven en in een besluit van 15-2-1844 wordt de afwatering van Vlaanderen op de Gentse Vaart geregeld.

Op 31-7-1964 is er een brief van RWS betreffende verbetering van het Kanaal van Terneuzen naar Gent. Bij de werken zijn de grenspalen 308 t/m 310 betrokken.

GP 308 staande in de buitenberm van de weg op de oostelijke kanaaldijk, zou na de verbreding van het Kanaal, op het buitentalud van de kanaaldijk terecht komen.

GP 309, staande op een smalle wig aan de oostzijde van een landtong tussen het Kanaal en een oude kanaalarm van Zelzate, zou niet herplaatst kunnen worden.

GP 310 naar de westelijke kant van de grensovergang van de N61 moeten verhuizen.

Alle 3 grenspalen moeten tijdelijk worden verwijderd en na de kanaalwerken herplaatst.

Het voorstel is om GP 308 te herplaatsen op enkele meters in de grenslijn verplaatst, in de buitenberm van de nieuwe weg op de oostelijke Kanaaldijk.

GP 309 komt op de oude plaats van GP 310 aan de westelijke oever van het Kanaal.

GP 310 vervolgens zou aan de westzijde van de N61 moeten komen.

In 1965 worden de grenspalen verwijderd

In 1969 komt er een voorstel ter tafel om de loop van de grens in het Kanaal te wijzigen. Behalve dat de grens een eenvoudiger verloop zou krijgen, zou ook de wig (10x125m) op de landtong overgaan van Nederland naar België. Door ruiling van grondgebied, in hoofdzaak water, zou 50.500 m² naar België overgaan en 2800 m² naar Nederland.

Op 31-7-1973 komt er een voorstel van de Minister van Buitenlandse Zaken om de grens in het Kanaal te corrigeren en daarbij 2 hulppalen te plaatsen, in lijn achter de beide grenspalen 308 en 309, om daarmee vanaf het water exact het verloop van de grenslijn te kunnen vaststellen.

In een brief van de heer P.W.Stuij d.d. 12-4-1983 wordt er aandacht voor gevraagd dat de grenspalen 309 en 310 nog steeds in opslag liggen in Rieme (gemeente Gent).

In 1987 wordt bij de schouwing gemeld dat grenspalen 309 en 310 tijdelijk zijn verwijderd t.b.v. de kanaalverbreding.

In mei 1990 is er een brief uitgegaan van het Kadaster, waarin de plannen met de grenspalen 309 en 310, opgeslagen in een loods van Openbare Werken te Rieme, worden aangegeven.

GP 310 zal worden omgenummerd t.b.v. GP 348 en aldaar geplaatst op 13-3-1989.

GP 309 zal worden herplaatst aan de westelijke oever van het Kanaal.

Verder kan GP 309 gebruikt worden om een gietmal te maken voor nieuwe grenspalen.

Op 29-5-1990 verschijnt er in de PZC een artikel over de uitruiling van met name de wig op de landtong in België, waar GP 309 had gestaan.

Op 30-10-1991 is er een Proces Verbaal voor de herplaatsing van grenspalen 309 en 310.

De coördinaten zijn resp. 44.165,55—359.113,90 en 44.102,11—359.132,28.

In het Tractatenblad van het Koninkrijk der Nederlanden 1993-nr.91 van 6-1-1993 verschijnt de tekst van de Overeenkomst van de wijziging van de grens in het Kanaal van Gent naar Terneuzen, met de bekende coördinaten van de hoekpunten in de grens.

In een Proces Verbaal van 3-3-2000, Repertorium van notaris Mr. C.A. van Erkel te Middelburg, wordt de overeenkomst geratificeerd door beide landen. Inschrijving in het kadastraal register vindt plaats van de gebiedsruiling. Een perceel van Sas van Gent, sectie C nr.5485 gaat over van Sas van Gent naar Zelzate.

In een Proces Verbaal van 29-5-2000 worden de coördinaten van de grenshoeken tussen grenspalen 308 t/m 309 vastgelegd:

Punt A	44.406,550	359.403,730	plaats ?????
Punt B	44.384,777	359.401,087	
Punt C	44.443,213	359.056,880	
Punt D	44.165,551	359.113,887	plaats GP 309

Van punt A naar B loopt de grens in lijn door tot ca.20 meter van de oever.

Van punt B naar C op een afstand van ca.20 meter vanaf de oever in zuidelijke richting.

Van punt C naar punt D loopt de grenslijn in het verlengde van de grenspalen 309 en 310.

Op de knik bij GP 308 komt een hulpgrenspaal.

Op 31-10-1991 staat er een artikel in de PZC betreffende herplaatsing GP 309 en 310.

Op 6-1-1993 wordt de overeenkomst gepubliceerd in het Tractatenblad

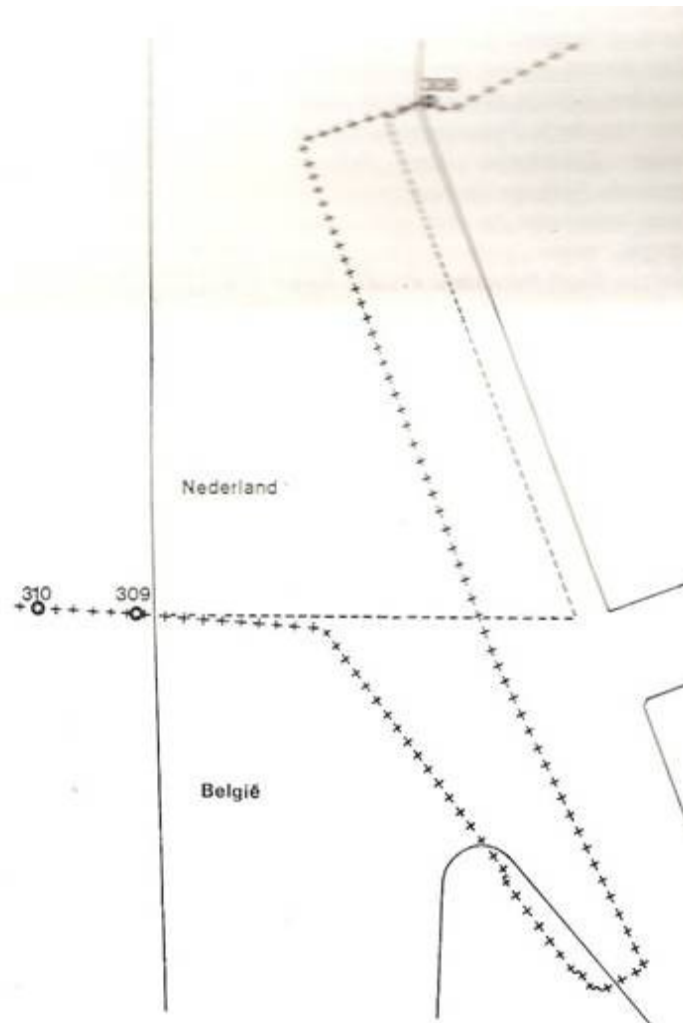
Op 15-4-1997 verschijnt in de PZC een artikel over de gronduitruiling.

Op 4-2-2000 is er een goedkeuring namens de Staat der Nederlanden.

Op 3-3-2000 is een akte van grondruiling opgemaakt bij notaris Erkel te Middelburg.

Op 29-5-2000 is er een PV van vaststelling van de coördinaten van de grenshoeken, waarvan ook een voorontwerp is bewaard. Op deze dag wordt de overdracht van wederzijds grondgebied feestelijk gevierd met toespraken en vaartochtje.

Op 19-5-2003 wordt door de gemeente Assenede gemeld dat 2 grenspalen zijn verdwenen aan de Staakstraat en de Poeldijkstraat (GP 311 en 312). Bij nazicht blijkt het waarschijnlijk om 2 hulppaaltjes te gaan, die inderdaad niet meer te vinden zijn.

11. Kaart VIII. Situatie van de grens na de laatste kanaalverbreding
 +++++ Grenslijn van 1843
 - - - - - Voorgestelde grenswijziging

§ 3. Van dit punt blijft de grens de richting naar het westen volgen, gaat **langs genoemde geveltop en komt aan de weg, genaamd de Poeldijk**. Op de zuidwestelijke hoek van het hierboven genoemde huis zal een **grenspaal (No. 310)** geplaatst worden. (120m.)

GP 309 met duidelijk zichtbaar nieuwe wapenschilden, staat aan de westzijde van het Kanaal van Terneuzen naar Gent.

Op 30-10-1991 is GP309 over een afstand van 297,84 m. verplaatst in nagenoeg westelijke richting, van de oostelijke landtong naar de westelijke kanaaloever.

Aan de kade ligt een binnenvaartschip met een prachtige naam “nooit volmaakt”. De grens kruist de N252(NL) / N474(B) en het fietspad, waarin de grensovergang in het wegdek is te zien, terwijl we op een afstand van 120 meter GP 310 zien staan. Dan bereiken we **GP 310**.

§ 4. Vanaf dit punt draait de grens naar het noorden, volgt de oostelijke zijde van deze weg, die aan België blijft en na over een weg gegaan te zijn, die van de Poeldijk naar de dijk van het kanaal gaat, komt bij het perceel 518 C van Sas van Gent, waar een hulpsteen zal worden geplaatst. Van daar volgt de grens een kronkelige lijn in noordwestelijke richting het midden van een afwateringssloot, die aan België blijft, de Poeldijk en de percelen 284, 283, 269, 239, 238, 224, 216, 210, 43, 42. 36. en 35 A van Zelzate, om aan het contactpunt van de gemeenten Sas van Gent (Nederland), Zelzate en Assenede (België) te komen, waar een grenspaal (No. 311) tegen de westelijke zijde van het perceel 736 C van Sas van Gent en in de richting van een sloot, die in noordwestelijke richting langs de weg, genaamd St. Pieters Menne loopt, zal worden geplaatst. (710m.)

GP 310 staat net voor de spoorlijn, aan de noordkant van het begin van de Poeldijkstraat. Deze paal is nieuw gegoten en heeft 2 gietmerken "RW".

Op 30-10-1991 is GP310 over een afstand van 446,46 m. verplaatst in nagenoeg noordwestelijke richting, naar de oostelijke zijde van de kanaalweg.

Gietmerk "RW" op nieuwe grenspalen

Wilfried Allemeersch werkte als ingenieur tot 01 september 2003 in de gieterij. Het is een familiebedrijf mede opgericht door zijn ouders (moeders naam: Decloedt). Het ganse bedrijf is nu overgenomen door zijn neef Decloedt Armand.

"Wat die initialen op de nieuw gegoten grenspalen (jaartal 2000) betekenen ?

Als ik U verklap dat ik mijn vrouw Rita noem dan weet je wellicht genoeg.

In de middeleeuwen durfde een kunstschilder zichzelf wel eens anoniem in een groep mee schilderen. Een gieter bracht op zijn gietstuk soms een merkteken aan dat naar zijn gieter verwees. En daar een grenspaal nu geen massaproduct is en niet zo eenvoudig om te gieten met de beperkte middelen die we hadden, vandaar..."

Beste groeten W(ilfried)

De grens kruist de spoorlijn, waar we een bordje zien, dat aangeeft dat het Belgische baanbeveiligingssysteem hier eindigt. Hier is nog een ouderwetse spoorwegovergang zonder slagbomen, alleen met een dubbelkruis en stoplichten. Verder ligt er bij de overgang een betonnen grenspaal van de Belgische Spoorwegen.

De grens volgt aan de andere zijde van het spoor een raster tot aan een sloot.

In de bielzen van de overgang zelf, zitten bijzondere bouten met het symbool van de Belgische Spoorwegen.

De grens volgt de oostelijke bermsloot langs de Poeldijkstraat in noordwestelijke richting, tot de 1^e bocht naar het westen waar ooit GS 310a moet hebben gestaan, die echter niet meer is te vinden.

De grens gaat door de 2^e bocht en daar maken we een uitstapje naar het “spookhuis” van Sas van Gent.

Vlak om de bocht bereiken we **GP 311**.

Het spookhuis van Sas van Gent

Nederlands Dagblad 15-8-2008

Het eigenlijke verhaal van de Villa van Sas van Gent vind je niet op Youtube. Nergens informatie over architect Jozef August Jacobs, die het huis in 1906 bouwde als directiewoning van zijn naastgelegen glasfabriek (die hij ook ontwierp). Jacobs ging er wonen met zijn vrouw, zijn moeder en zijn vijf kinderen. Wat zullen die kinderen genoten hebben!

Tot de Eerste Wereldoorlog uitbrak. De grens met België, die voorheen nergens aangegeven was, liep vlak langs de villa. Nederland was in de oorlog neutraal, maar België niet. Er werd prikkeldraad op de grens geplaatst, en later een hek dat onder stroom werd gezet. Op die manier werd geprobeerd de vluchtelingenstroom uit de oorlogsgebieden in te dammen.

Jacobs ving zo veel mogelijk mensen op in snel gebouwde barakken bij een nog leegstaand fabriekspand. De familie Jacobs was gelovig rooms-katholiek, en Jacobs nam het initiatief voor een eigen Vlaamse parochie in Sas van Gent. Hij trok Pater Colpaert aan, die een gemeente van zo'n duizend vluchtelingen onder zijn hoede kreeg. Een machinekamer in het leegstaande fabriekspand werd omgebouwd tot kerk. De kapel werd gewijd aan St.-Jozef, niet alleen de patroonheilige van België, maar ook van de familie Jacobs.

In Sas van Gent vonden verschillende grensincidenten plaats. In het hek rond de Villa sneuvelde een Duitse soldaat die wilde deserteren. De Sassenaren vertellen elkaar graag over het 'laatste grensincident'. De mooie dochter Yvonne Jacobs beklagde zich erover in de oorlog, in de mooie maar eenzame villa nooit een passende vrijer te zullen vinden.

Maar juist de oorlog levert de vrijer. Op 11 november 1918 zit een Vlaams regiment de vluchtende Duitsers op de hielen. Ze staan op het punt een ijskoud kanaal over te steken, als hen het bericht bereikt dat er een wapenstilstand is bereikt. Hun commandant, Kapitein Châtel geeft hen het vreugdevolle bevel terug te keren naar het hoofdkwartier te Assenede. Daar laat vader Jacobs een vaatje oesters bezorgen. Kapitein Châtel komt naar de villa om hem te bedanken. Yvonne ziet daar voor het eerst de jonge, knappe kapitein. En nog gewond ook! Een paar dagen later huppelen ze al aan weerszijden van de heg rond de villa. Al snel trouwen ze.

In 1927 verhuist de familie Jacobs naar Gent. De nieuwe eigenaar van de glasfabriek betreft de Villa. Hij woont er niet lang. Daarna wordt het huis gebruikt door de padvinderij. Die verlaat het pand in 1951. Sindsdien staat het leeg.